HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 7/2022 Cena $ 2.50 JULY 2022

Svatý Tomáš nad přehradou Lipno

Průčelí kostela na Svatém Tomáši je chráněno dřevěným šindelem

Letos jsme se s Hlasy národa zastavili již na několika malebných místech v okolí lipenské přehrady na jihu Čech. Dnes navštívíme Svatý Tomáš. Je to horská vesnice ležící nad přehradou Lipno v nadmořské výšce 995 m, patřící do obce Přední Výtoň, přístupná po dlouhých úzkých horských silničkách.

V osadě žije asi 20 obyvatel. Nedaleko od osady asi 300 metrů je hrad Vítkův Hrádek. Dříve byla i tato oblast běžně obydlena, vedlo tudy několik cest spojujících jižní Čechy s hornorakouskou oblastí Mühlviertel. V roce 1930 ve Svatém Tomáši žilo 193 obyvatel. Stával zde lovecký zámeček, škola z roku 1904 a několik dalších velkých kamenných domů.

Po roce 1945 bylo obyvatelstvo Svatého Tomáše vystěhováno a opuštěné domy zbořeny. V roce 1950 se zde usadila vojenská jednotka, byla postavena kasárna a domky pro důstojníky. Šťastnou náhodou se zachoval půvabný poutní kostel Božího těla z 1. poloviny 14. století, který armáda používala jako skladiště. Po roce 1990 se dočkal opravy a od roku 1997 se v něm jednou za měsíc v poslední neděli konají bohoslužby.

Zámeček (schwarzenberská myslivna) z roku 1722 byl postaven ve „švýcarském slohu" a býval vyzdoben Dürerovými obrazy. Sloužil také jako ubytovací hostinec. Za příznivého počasí bývala jeho okny nádherná vyhlídka k jihu, až k Alpám. Po znárodnění schvarzenberského majetku zámeček užívaly v letech 1947 až 1990 Státní lesy. V roce 1990 shořel, ruinu pak koupila soukromá firma, která ji přestavěla na exkluzivní horský hotel.

Gotický kostel v obci Svatý Tomáš byl postaven roku 1348 na příkaz Petra I. z Rožmberka. Sakristie na severní straně kostela je ovšem starší. Je románská a pochází z původního kostela, který dal zbudovat roku 1258 Vítek z Krumlova. Kostel byl později upravován ještě v 16. století. Zajímavostí je presbytář s nádhernou hvězdicovou klenbou a s motivem svázaných stromových kmenů nad hlavním oltářem. V hrotitých oknech jsou gotické kružby různých tvarů, z nich jedna je původní ze 14. století. Průčelí kostela i věž nad vchodem byly obloženy dřevěným šindelem, který je měl chránit před povětrnostními vlivy zvláště v zimě. Kostel zdevastovaný armádou za časů komunistické totality byl v 90. letech 20. století obnoven německými obyvateli a jejich potomky, kteří byli po druhé světové válce na základě Benešových dekretů odtud vyhnáni a odsunuti do Německa. Dodnes sem přijíždějí několikrát do roka na vzpomínkové mše svaté.

Interiér kostela na Svatém Tomáši se síťovou klenbou a gotickými okny

Umrlčí prkna vedle kříže u cesty na Šumavě koncem 19. století

Kostel v osadě Svatý Tomáš nebyl nikdy kostelem farním, bohoslužby se zde konaly jen občasně. Osada spadala do farnosti Přední Výtoň, kde byl též hřbitov. V tuhých šumavských zimách nebylo možné v odlehlých místech s vysokou nadmořskou výškou v zimním období konat pohřby. Cesty byly nesjízdné, mnohá místa byla celou zimu odříznuta od okolního světa. Zemřelé v této době ukládali příbuzní dočasně na tzv. umrlčí prkna a nechávali tělo zesnulého zmrzlé obvykle ve stodole svého domu až do doby, kdy sněhy opadly a zemřelého bylo možné odvézt do údolí na hřbitov a řádně pohřbít. Po pohřbu bylo na umrlčí prkno vyryto obvykle jméno zemřelého s datem narození a úmrtí, případně napsáno několik údajů z jeho života. Často bylo prkno také vyzdobeno lidovými symboly smrti a pak bylo vztyčeno na nějakém výrazném místě v přírodě, nejčastěji u kříže na rozcestí. Tyto památky lze na Šumavě dodnes najít.

Obrázek na titulní straně:
Gotický kostel na Svatém Tomáši nad lipenskou přehradou na Šumavě

Svatý apoštol Tomáš

Nevěřící Tomáš,
obraz od italského malíře Caravaggio, kolem r.1602

Ve sboru apoštolů všech
pláš jasem nejskvělejších hvězd,
Tomáši, teď náš chvalozpěv
slyš, neboť tobě určen jest.

Vzal tebe v jasný nebes chrám
Kristus, jenž měl tě velmi rád,
i tys byl z lásky odhodlán
s ním zemřít a zaň život dát.

Mučí tě láska, její žal,
když bratři tvrdí, že Pán vstal.
Chceš jistotu mít, hledět naň,
prst vložit do ran a v bok dlaň.

Jak zříš v srdci radostí,
vida jej milostivého.
„Můj Bůh", hned voláš s vroucností
mu oddán z nitra celého.

My jsme jej neuviděli,
tvým vlivem však víc věříme,
tím vroucněji a žhavěji
teď láskou k Pánu hoříme.

Buď věčně Kristus všemi ctěn.
Kéž dá pod vlivem proseb tvých
nám, kteří s vírou k němu jdem,
naň věčně patřit v nebesích. Amen.

Hymnus z liturgie hodin svátku sv. Tomáše
http://breviar.org

Svatý Tomáš zvaný *Didimos* byl jedním z dvanácti Ježíšových apoštolů. Bývá označován jako nevěřící Tomáš protože nevěřil v Ježíšovo vzkříšení, dokud si nesáhl do rány v jeho boku.

Jeho jméno se vyskytuje ve všech seznamech apoštolů v Novém zákoně (Mt 10, 3; Mk 3, 18; Lk 6, 15 a Sk 1, 13) a několikrát se o něm zmiňuje Janovo evangelium, kde je několikrát nazýván přezdívkou *Didimos,* což v řečtině znamená „dvojče."

Podle tradice pocházel Tomáš z Galileje (snad z města Paneas). Někteří se domnívají, že jako ostatní apoštolové, tak i Tomáš byl rybářem, jiné podání říká, že pocházel z chudé rodiny a povoláním byl stavitelem a zedníkem. Faktem zůstává, že patří mezi ty apoštoly, o kterých je více legendárního vyprávění než spolehlivých historických údajů.

Spolehlivé jsou údaje z Janova evangelia, které nám podávají některé významné rysy jeho osobnosti. První zmínka je v situaci, kdy Ježíš chce jít do Betánie u Jeruzaléma, aby vzkřísil mrtvého Lazara, apoštolové mu to rozmlouvají s ohledem na to, že mu v Jeruzalémě hrozí nebezpečí života. Tomáš však ostatním učedníkům řekne: *„Pojďme i my, ať zemřeme spolu s ním!"*

Druhé Tomášovo vystoupení je zaznamenáno při Poslední večeři. Ježíš při té příležitosti mluví o svém odchodu z tohoto světa a slibuje učedníkům, že jde připravit místo, aby byli i oni tam, kde bude on, a říká jim: *„Cestu, kam já jdu, znáte."* Tomáš mu řekl: *„Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?"* Ježíš mu odpověděl: *„Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne."* (Jan 14, 4-6)

Nejznámější je scéna s nevěřícím Tomášem, ke které došlo osm dní po Velikonocích. Když se prvního dne zjevil Ježíš zmrtvýchvstalý učedníkům, nebyl Tomáš s nimi. Když mu to pak říkali, odpověděl: *„Dokud neuvidím na jeho rukou jizvy po hřebech a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím!"* Osm dní poté se Ježíš znovu zjevil uprostřed svých učedníků a Tomáš byl tentokrát přítomen. Ježíš jej vyzval: *„Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící."* Tomáš odpověděl: *„Pán můj a Bůh můj!"* Ježíš mu řekl: *„Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli a přesto uvěřili."*(Jan 20, 24-29

Naposledy je Tomáš uváděn při Kristově zjevení po zmrtvýchvstání u Genezaretského jezera v Galileji, kde po zázračném rybolovu Ježíš ustanovil Petra nejvyšším pastýřem církve. Tomáš je přítomen a v evangeliu je jmenován hned po Šimonu Petrovi, což ukazuje, že se těšil v prvních křesťanských komunitách velké vážnosti. (Jan 21, 1n.)

Další Tomášovy osudy jsou popsány v apokryfních Skutcích Tomášových a Tomášovu evangeliu, tyto spisy ovšem nepatří do kánonu Nového zákona.

Po Seslání Ducha svatého, podle příkazu Kristova se Tomáš vydal do světa hlásat evangelium a ze všech apoštolů se dostal nejdál a působil na nejvíce různých místech. Nejprve evangelizoval Sýrii a potom Persii (jak o tom svědčí Origenes citovaný u nejstaršího církevního historika Eusebia) tzn. země mezi Eufratem a Indem obývané národy (Parthů, Peršanů, Médů, Hyrkánů, Baktarů), které žily na územích dnešních států (Irák, Írán, Turkmenistán, Afghánistán, Uzbekistán, Tádžikistán, Pákistán). Odtud podle malabarského církevní tradice se vydal do Číny, zřejmě po hedvábné stezce. Odtud se pak vydal do západní Indie a dosáhl i do jižní Indie, jak o tom vypravují Skutky Tomášovy.

Zde také podstoupil mučednickou smrt. Podle zpráv svatých otců zemřel ve městě Kalamína v Indii (dnešní Mailapur) kolem roku 72, když byl na příkaz krále Mazdaie, proboden kopím. Ve 3. století byly jeho ostatky přeneseny do Edessy (v dnešním jihovýchodním Turecku). Jeho svátek se slaví 3. července.

O životě sv. Tomáše je mnoho legend. Například podle jedné se v Persii setkal se Třemi králi a pokřtil je. Nejznámější je vyprávění tom, jak se všichni apoštolové sešli po zesnutí Panny Marie, aby ji pochovali. Jen Tomáš se nedostavil, protože byl od Jeruzaléma daleko. Po svém příchodu opět „nevěřil", že Matka Boží zemřela a chtěl vidět její tělo, a tak s ostatními apoštoly šli ke hrobu, otevřeli jej a ten byl prázdný, protože byla vzata do Nebe a na důkaz toho mu hodila svůj pás.

LITURGICKÁ ČTENÍ

15.neděle v mezidobí - 10.července 2022

1.ČTENÍ - Dt 30, 10-14

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Budeš poslouchat hlas Hospodina, svého Boha, a zachovávat jeho příkazy a nařízení, to, co je napsáno v knize tohoto Zákona, a obrátíš se k Hospodinu, svému Bohu, celým srdcem a celou duší. Neboť tento příkaz, který ti dnes ukládám, není pro tebe příliš nesnadný a není tak daleko od tebe. Není na nebi, že bys musel říkat: ´Kdopak nám vystoupí do nebe, aby nám ho snesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?´ Není daleko za mořem, že bys musel říkat: ´Kdopak nám překročí moře, aby nám ho přinesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?´ Vždyť je ti to slovo velmi blízké, je v tvých ústech a v tvém srdci, takže ho můžeš zachovávat."

2.ČTENÍ - Kol 1, 15-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Ježíš Kristus je věrný obraz neviditelného Boha, prvorozený z celého tvorstva. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný; ať už jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti - všecko je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila plnost dokonalosti, a že skrze něho usmíří se sebou všecko tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

EVANGELIUM - Lk 10, 25-37

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jeden znalec Zákona povstal, aby přivedl Ježíše do úzkých, a zeptal se ho: „Mistře, co mám dělat, abych dostal věčný život?" Ježíš mu řekl: „Co je psáno v Zákoně? Jak tam čteš?" On odpověděl: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou i celou svou myslí a svého bližního jako sám sebe." Řekl mu: „Správně jsi odpověděl. To dělej a budeš žít." Ale on se chtěl ospravedlnit, a proto se Ježíše zeptal: „A kdo je můj bližní?" Ježíš se ujal slova a řekl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a octl se mezi lupiči. Ti ho o všechno obrali, zbili, nechali napolo mrtvého a odešli. Náhodou šel tou cestou nějaký kněz; viděl ho, ale vyhnul se mu. Stejně i jeden levita přišel k tomu místu; viděl ho, ale vyhnul se mu. Také jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, nalil mu do ran oleje a vína, obvázal je, vysadil ho na svého soumara, dopravil do hostince a staral se o něho. Druhého dne vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: ´Starej se o něho, a co vynaložíš navíc, já ti doplatím, až se budu vracet.´ Co myslíš, kdo z těch tří se zachoval jako bližní k tomu, který se octl mezi lupiči?" On odpověděl: „Ten, kdo mu prokázal milosrdenství." A Ježíš mu řekl: „Jdi a stejně jednej i ty!

16.neděle v mezidobí - 17.července 2022

1.ČTENÍ - Gen 18, 1-10a

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin se zjevil Abrahámovi v doubravě Mamre, když seděl za největšího denního parna u vchodu do stanu. Když totiž zdvihl své oči a podíval se, hle - stáli před ním tři muži. Sotva je spatřil, běžel jim vstříc od vchodu do stanu, poklonil se až k zemi, a řekl: „Můj pane, jestliže jsem nalezl přízeň v tvých očích, nepřecházej kolem svého služebníka. Připraví ti trochu vody, abyste si umyli nohy, a odpočinete si pod stromem. Přinesu kousek chleba, posílíte se a pak můžete jít dál, neboť proč byste jinak šli kolem svého služebníka?" Odpověděli: „Nuže, udělej, jak jsi řekl!" Abrahám pospíšil do stanu k Sáře a pravil: „Honem vezmi tři měřice mouky, té nejjemnější, zadělej ji a upeč placky!" Potom Abrahám běžel ke stádu, vzal mladé krmné tele a dal ho služebníkovi, aby ho rychle upravil. Pak vzal kyselé i sladké mléko, tele již upravené a předložil jim to. Obsluhoval je pod stromem, zatímco jedli. Zeptali se: „Kde je tvá žena Sára?" Odpověděl: „Tady ve stanu." Hospodin řekl: „Vrátím se k tobě napřesrok v tento čas a tvá žena Sára bude mít syna."

2.ČTENÍ - Kol 1, 24-28

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev. Do jejích služeb jsem se dal, jak to bylo ve shodě s Božím darem, který mi Bůh svěřil, abych vám plně oznámil Boží slovo, totiž to tajemné rozhodnutí, které bylo skryté od věků a od pokolení, ale které teď bylo odhaleno jeho věřícím: těm Bůh chtěl oznámit, jaké bohatství božské slávy je pro pohany v tomto tajemném rozhodnutí. A to je: Kristus je ve vás, naděje na věčnou spásu. O něm my kážeme, každého člověka napomínáme, každého člověka učíme s veškerou moudrostí, abychom každého člověka učinili dokonalým ve spojení s Kristem.

EVANGELIUM - Lk 10, 38-42

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš přišel do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena, jménem Marta. Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám a poslouchala jeho řeč. Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!" Pán jí odpověděl: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Jen málo je třeba, ano jen jedno. Marie si vybrala nejlepší úděl, a ten jí nikdo nevezme."

17.neděle v mezidobí - 24.července 2022

1.ČTENÍ - Gn 18, 20-32

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl: „Nářek na Sodomu a Gomoru je velký, jejich hřích je velmi těžký. Chci sestoupit a podívat se, zda doopravdy všechno, co dělají, odpovídá stížnosti, která ke mně přichází, nebo ne. Chci to vědět.“ Tři mužové se odtamtud vydali na cestu a šli do Sodomy, zatímco Abrahám stále ještě stál před Hospodinem. Abrahám přistoupil a pravil: „Skutečně chceš zahubit spravedlivého s viníkem? Snad je v městě padesát spravedlivých, chceš to místo zahubit a neodpustit kvůli padesáti spravedlivým, kteří v něm jsou? Vzdal od sebe takovou myšlenku, že bys mohl takhle jednat: usmrtit spravedlivého spolu s viníkem. To by se vedlo spravedlivému stejně jako viníkovi. Vzdal od sebe takovou myšlenku! Copak by mohl soudce celé země nejednat spravedlivě?“ Hospodin řekl: „Najdu-li v Sodomě padesát spravedlivých v městě, odpustím kvůli nim celému tomu místu.“ Abrahám se ujal slova a řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu, já, který jsem prach a popel. Snad bude scházet pět z padesáti, zahubíš kvůli těm pěti celé město?“ Hospodin odpověděl: „Nezahubím, jestliže jich tam najdu čtyřicet pět.“ Abrahám pokračoval v rozmluvě s ním: „Snad jich tam najdeš jen čtyřicet.“ Odpověděl: „Neudělám to kvůli čtyřiceti.“ Abrahám řekl: „Nechť se můj Pán nezlobí a dovolí mi mluvit: Snad se jich tam najde jen třicet.“ Odpověděl: „Neudělám to, najdu-li jich třicet.“ Abrahám řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu. Snad se jich tam najde dvacet.“ Odpověděl: „Nezahubím kvůli dvaceti.“ Abrahám řekl: „Nechť se nezlobí můj Pán a dovolí mi mluvit ještě tentokrát. Snad se jich tam najde jen deset.“ Pravil: „Nezahubím kvůli deseti.“

2.ČTENÍ - Kol 2, 12-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni, protože jste uvěřili, jak velikou moc má Bůh, který ho vzkřísil z mrtvých. I vás, když jste byli mrtví pro své hříchy a když vaše tělo bylo neobřezáno, zase oživil zároveň s ním. Odpustil nám všecky hříchy, zrušil dlužní úpis, který svědčil proti nám svými předpisy, a nadobro ho zničil tím, že ho přibil na kříž.

EVANGELIUM - Lk 11, 1-13

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jednoho dne se Ježíš modlil na nějakém místě. Když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako i Jan učil své učedníky.“ Odpověděl jim: „Když se modlíte, říkejte: Otče, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Chléb náš vezdejší dávej nám každý den. A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se proviňuje proti nám. A neuveď nás v pokušení.“ Řekl jim dále: „Někdo z vás bude mít přítele a půjde k němu o půlnoci s prosbou: 'Příteli, půjč mi tři chleby. Právě totiž ke mně přišel můj přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu předložil.' On však by mu zevnitř odpověděl: 'Neobtěžuj mě! Dveře jsou už zavřeny a moje děti jsou se mnou na lůžku. Nemohu vstát a dát ti to.' Říkám vám: Když přece vstane a dá mu, tedy ne proto, že je to jeho přítel, ale pro jeho neodbytnost se zvedne a dá mu všechno, co potřebuje. Proto vám říkám: Proste a dostanete, hledejte a naleznete; tlučte a otevře se vám. Neboť, každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Je mezi vámi takový otec, že když ho syn poprosí o chléb, on mu dá kámen? Anebo když ho poprosí o rybu, on mu dá místo ryby hada? Anebo když ho poprosí o vejce, on mu dá štíra? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“

18.neděle v mezidobí - 31.července 2022

1.ČTENÍ - Kaz 1, 2;21-23

Čtení z knihy Kazatel

Marnost nad marnost - praví Kazatel - marnost nad marnost, všechno je marnost. Vždyť se stává, že někdo pracuje moudře, rozvážně a úspěšně, a nakonec to dá do vlastnictví jinému, kdo na tom nepracoval. I to je marnost a velké zlo. Co má člověk za všechno svoje namáhání a snahu, s níž se plahočí pod sluncem? Ano, po všechny dny má jen starosti; trápení je jeho zaměstnání, ani v noci si jeho srdce neodpočine. I tohle je marnost.

2.ČTENÍ - Kol 3, 1-5.9-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte tedy o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslete, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě. Umrtvěte proto všechno, co je ve vašich údech pozemského: smilství, nečistota, chlípnost, zlá žádostivost a chamtivost, to je modloslužba. Neobelhávejte jeden druhého. Svlečte ze sebe člověka starého s jeho počínáním, a oblečte člověka nového, který se obnovuje k správnému poznání, aby se podobal svému Stvořiteli. Tady už není Řek nebo Žid, obřezaný nebo neobřezaný, barbar, Skyta, otrok nebo člověk svobodný, ale všecko a ve všem je Kristus.

EVANGELIUM - Lk 12, 13-21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Někdo ze zástupu požádal Ježíše: „Mistře, řekni mému bratrovi, aby se rozdělil se mnou o dědictví!“ Odpověděl mu: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ Potom jim řekl: „Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má.“ Pověděl jim toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na poli hojně urodilo. Uvažoval tedy sám pro sebe: ‚Co udělám? Vždyť už nemám, kam svou úrodu uložit! Tohle udělám,‘ řekl si, ‚strhnu své stodoly, vystavím větší, a tam složím všechno své obilí i své zásoby. Pak si mohu říci: Máš velké zásoby na mnoho let. Klidně si žij, jez, pij, vesele hoduj!‘ Bůh mu však řekl: ‚Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši a čí bude to, co jsi nashromáždil?‘ Tak to dopadá s tím, kdo si hromadí poklady, ale není bohatý před Bohem.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 30. června 2022

Politické události

Premiér Fiala se setkal s papežem Františkem. Jeho vláda chce uzavřít smlouvu s Vatikánem

Českého premiéra Petra Fialu přijal ve čtvrtek 9. června 2022 v Apoštolském paláci ve Vatikánu papež František. S hlavou katolické církve předseda vlády hovořil mimo jiné o situaci v České republice či o probíhající válce na Ukrajině. Přijetí u papeže se zúčastnil rovněž místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Premiér Fiala poté jednal i se státním tajemníkem Vatikánu kardinálem Pietrem Parolinem.

Předsedu vlády Petra Fialu s manželkou Janou přijal papež František ve své soukromé knihovně v Apoštolském paláci. Český premiér ocenil papežův morální postoj a podporu lidských práv, svobody vyznání a podporu utlačovaných lidí a předal papeži jako dar šál, který společně ušily české a ukrajinské ženy a jenž má symbolizovat mír a přátelské vztahy mezi národy. Během audience probírali například situaci v České republice, tématem byl stav náboženství v ČR či soukromé otázky víry.

„Hlavní část rozhovoru ale byla o situaci v Evropě, o válce na Ukrajině, o tom, jak Česká republika zvládá příliv uprchlíků a jaké jsou možnosti řešení tohoto konfliktu. Jak je známo, papeži Františkovi velmi leží na srdci mírové řešení situace na Ukrajině. Vyjádřil velkou podporu ukrajinskému lidu a já jsem rád, že jsme se i o těchto věcech mohli bavit," prohlásil po ukončení audience u hlavy katolické církve premiér Petr Fiala.

„Papeži Františkovi jsem také zdůrazňoval podporu, kterou Česká republika poskytuje, ať už v oblasti humanitární, tak i ve vojenské, a to je prostě skutečnost, která je obecně známá. Papež František vyjádřil opravdu velkou podporu spravedlivému zápasu ukrajinského lidu. Myslím si, že teď je pro nás všechny důležité, abychom mysleli na utrpení Ukrajinců a pomáhali jim všemi prostředky, které máme," doplnil předseda vlády, který svatému otci předal i pozvání k návštěvě České republiky.

Premiér Fiala se poté setkal i se státním tajemníkem Vatikánu kardinálem Pietrem Parolinem. „Bavili jsme se také velmi intenzivně o situaci na Ukrajině a o konsekvencích, které to má pro Evropu. Ale probírali jsme také téma vztahů mezi Vatikánem a Českou republikou, protože pořád leží před námi neuzavřená vzájemná smlouva, která se připravuje už řadu let. Naše vláda má za cíl dovést tuto věc do konce, proto jsme hovořili o tom, jak to udělat, abychom konečně tu smlouvu uzavřeli," konstatoval předseda vlády.

Premiér Fiala v Římě navštívil také Papežskou kolej sv. Jana Nepomuckého, kde se setkal s jejím vedením a debatoval i s představiteli krajanské komunity v Itálii. Papežská kolej Nepomucenum slouží jako seminář pro české bohoslovce v Římě a sídlo tu má i Český historický ústav v Římě.

První kandidát na Hrad už je téměř jasný. Březina má 50 tisíc podpisů

Podnikatel Tomáš Březina získal 50 tisíc podpisů pro kandidaturu na prezidenta, píšou Seznam Zprávy. Podle serveru to oznámil ředitel kampaně Jaroslav Navrátil. Počet a pravost podpisů se však ještě musí ověřit.

Pětašedesátiletý Březina svoji kandidaturu oznámil v polovině dubna, kdy začal také se sběrem podpisů. V rámci předvolební kampaně objíždí pobočky své bývalé firmy na betonové dlažby Best a debatuje se zaměstnanci. Březina založil firmu v roce 1990 a loni firmu za neupřesněnou částku prodal největšímu prodejci stavebnin v Česku, skupině Dek.

V politice se Březina pohyboval ve druhé polovině 90. let. V letech 1996 až 1998 byl poslancem, nejprve za ODS, ze které po skandálech s financováním strany přešel do nově vzniklé Unie svobody. V únoru 1998 se ale mandátu vzdal z osobních důvodů. V roce 2013 se pokusil o návrat do politiky a stal se lídrem středočeské kandidátky ANO, nakonec ji ale opustil se zdůvodněním, že hnutí pro něj není dostatečně pravicové.

Podle Březiny Česko potřebuje prezidenta, který není „součástí beztvaré hmoty". Poznamenal, že řada ostatních kandidátů bude voličům splývat, protože si jsou podobní. „Já se budu snažit být kandidátem jiného typu," řekl v dubnu na tiskové konferenci k oznámení kandidatury.

Současné hlavě státu Miloši Zemanovi skončí druhý pětiletý mandát začátkem března 2023, znovu už kandidovat nemůže. Očekává se, že voliči rozhodnou o jeho nástupci či nástupkyni začátkem příštího roku. Termín přímých prezidentských voleb vyhlásí předseda Senátu Miloš Vystrčil (ODS) v létě, zřejmě během srpna. Podmínkou účasti ve volbách jsou podpisy minimálně 20 poslanců, deseti senátorů, nebo 50 000 občanů. Kandidátovi také musí být v den hlasování nejméně 40 let.

Zájem ucházet se o prezidentskou funkci už projevily asi dvě desítky lidí. Jako největší favorité zatím vycházejí z průzkumů expremiér Andrej Babiš (ANO) a někdejší vysoký představitel české armády a NATO Petr Pavel, kteří ale kandidaturu ještě oficiálně neoznámili.

Svého kandidáta zatím nepředstavily strany vládní koalice. Podpisy nutné pro kandidaturu na prezidenta sbírá například odborový předák Josef Středula či ekonomka a bývalá rektorka brněnské Mendelovy univerzity Danuše Nerudová. Ucházet se o nejvyšší ústavní funkci hodlá také třeba lékař a někdejší rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima.

V Česku vznikne Národní institut virologie a bakteriologie. Finance se mají investovat do lidí a přístrojů

Práce osmadvaceti vědeckých týmů v České republice, které studují viry a bakterie, bude podpořená 1,3 miliardy korun z evropských fondů. Vznikne Národní institut virologie a bakteriologie (NIBV), který propojí ústavy Akademie věd ČR, Univerzitu Karlovu a Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze, Masarykovu univerzi-

tu v Brně a Univerzitu Palackého v Olomouci. Cílem je připravit vědecké poznání na budoucí pandemie.

„Minulé dva roky pandemie covidu-19 ukázaly, že máme špičkové týmy, ale bohužel rozptýlené po různých vědeckých institucích. Chyběla platforma, kde by si odborníci mohli utřídit názory a dávat vládě jednotná doporučení. Z toho se musíme poučit," řekla předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová. Dodala, že s podobnými hrozbami se lidé budou setkávat čím dál častěji.

Důraz bude kladen na spolupráci a kontakt mezi výzkumnými týmy. Podle ředitele Ústavu organické chemie a biochemie (ÚOCHB) Jana Konvalinky je roztříštěnost české vědecké a řídící sféry opravdu veliká. „Experimentálně jsme to ověřili v letech 2020 a 2021. Jsem přesvědčen, že je to jedním z důvodů, proč jsme měli 40 tisíc mrtvých (s covidem)," řekl.

Vláda si podle něj vybírala hlasy, které se jí v té době politicky hodily. Nově vznikající národní institut má i ambici vydávat doporučení vládě na základě nejaktuálnějších vědeckých poznatků. „Pokud se projekt podaří, tak by nebylo v budoucnu příliš rozumné, aby tu expertizu a propojení nejlepších mozků v Česku ministr zdravotnictví či jiný ministr nevyužil," uvedl k tomu náměstek ministra školství Robert Plaga. Takové propojení napříč českou vědou označil za průlomový krok.

Koordinátor projektu a bývalý ředitel Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd Zdeněk Hostomský vyzdvihl, že peníze se nebudou investovat do nových budov, ale v první řadě do lidí a částečně do přístrojového vybavení. Pokud se spolupráce osvědčí, chtějí podle Hostomského do budoucna vybudovat Centrum virologie Antonína Holého. K dispozici už je pozemek u ústavů v Krči, stavbu ale odhaduje zhruba na deset let. Podle Zažímalové by mohly vznikat i nové studijní obory, například samostatná virologie nebo modelování epidemií.

Výzkum se bude soustředit na tři hlavní oblasti, kterými jsou interakce mezi viry, bakteriemi a jejich hostiteli, imunitní odpověď napadeného organismu a výzkum a vývoj diagnostických nástrojů a nových léčiv.

„První dvě nám umožní poznat nepřítele, porozumění těmto procesům pak přispět k vývoji nových léčiv a diagnostických postupů," vysvětlil vědecký koordinátor projektu Pavel Plevka z Masarykovy univerzity v Brně.

Ekonomika

Sněmovna schválila příspěvek 5000 korun na dítě. Poslanci ANO a SPD rozšíření návrhu neprosadili

Rodiny s loňskými ročními příjmy do milionu korun hrubého zřejmě budou dostávat od srpna jednorázový příspěvek 5000 korun na dítě do 18 let věku. Předpokládá to vládní návrh zákona, který 14. června schválila sněmovna beze změn zrychlenč ve stavu legislativní nouze.

Poslanci opozičních ANO a SPD neprosadili rozšíření okruhu příjemců podpory ani její pravidelné vyplácení po několik měsíců. Dávkou chce kabinet zmírnit dopady zdražování na rodiny. Rozpočtové náklady budou činit zhruba 7,8 miliardy korun.

Domácnosti s přídavky na děti získají podporu automaticky. Ostatní rodiče o ni budou žádat. Nárok na dávku by mohlo mít zhruba 1,56 milionu dětí. Předlohu nyní dostane k posouzení Senát. Dolní komora ji schválila 158 hlasy ze 166 přítomných poslanců, proti nebyl nikdo.

Opoziční poslanci neuspěli například s návrhy, aby příspěvek byl na nezaopatřené děti do 26 let, tedy i na studenty, nebo aspoň na středoškolské studenty do 21 let. K zamítnutým opozičním úpravám patřilo také zrušení milionové hranice hrubých příjmů rodin. Hnutí ANO pak neprosadilo každoměsíční vyplácení příspěvku do konce roku, nebo půl roku.

Příspěvek bude podle schválené novely pro dítě, které 1. srpna nedovrší 18 let. Stát dávku vyplatí i na děti, které se od srpna do konce roku teprve narodí. Rodiny, které mají za červen nárok na dětské přídavky, by měly dostat pětitisícovou dávku v srpnu. Ostatním rodičům, kteří budou muset o peníze žádat, by měla podpora dorazit do konce dalšího měsíce po rozhodnutí o přiznání.

Nárok na 5000 korun od státu bude mít podle návrhu dítě s trvalým pobytem a bydlištěm v Česku. Rodiče musí s dítětem žít a hradit náklady. Příspěvek mohou získat i cizinci, kteří v Česku dlouhodobě žijí a pracují. Čerpat jej mohou pěstouni, manželé či partneři rodičů i vdovci a vdovy po rodičích. Do milionového příjmu se bude započítávat nejen výdělek ze zaměstnání a podnikání, ale také z nájmů a rovněž ostatní příjmy. Patří k nim příjem z autorských práv, výživného, z prodeje nemovitostí, cenných papírů i jiných věcí či z převodu firmy. Živnostníkům s paušálem se má započítat jako příjem nejméně polovina celostátní průměrné mzdy.

Na podání žádosti budou mít rodiče rok. Žádat budou moci elektronicky přes online aplikaci, osobně v kontaktních místech Czech POINT nebo v pobočkách úřadu práce.

Koruna se drží v pásmu. Polský zlotý připomíná rozladěné housle

Vývoj kurzů koruny, forintu a zlotého se v posledních dnech nesl na vlnách smíšených očekávání. Kurzy těchto měn jsou velmi náchylné na tržní náladu, které v současné době nenahrává růst cen, válka na Ukrajině a očekávaný příchod recese. Hlavní výhodou měn regionu je v současné době kladný úrokový diferenciál proti dolaru, euru a dalším světovým měnám. Z vyjádření zástupců světových centrálních bank je ale jasné, že v následujících měsících se řada z nich na vlnu navyšování úrokových sazeb přidá. Platí to i pro ECB, která dle očekávání v příštích měsících navýší svou základní úrokovou sazbu poprvé za jedenáct let.

Obchodníci navíc netrpělivě vyhlíželi rozhodnutí americké centrální banky, kde očekávání trhu ukazovala na prudké navýšení úrokových sazeb. Na středu 15. června byla také kvůli situaci nejvíce zadlužených zemí v eurozóně a narůstajících rozdílů mezi výnosy dluhopisů jednotlivých zemí svolána neplánovaná schůzka špiček ECB. Vzhledem k potenciálu těchto dvou schůzí a jejich vlivu na vývoj kurzu měn regionu bylo na trzích patrné vyčkávání. V první řadě obchodníci čekali na samotný výsledek obou zasedání a v druhé na jejich vliv na kurz měn v regionu.

Díky tržnímu zacenění již očekávaného kroku americké centrální banky se měny regionu vyhnuly výraznější reakci na výsledek červnového zasedání Fedu. V posledních dvou týdnech se měny regionu dostaly pod tlak a utahování měnověpolitických podmínek v USA jim do karet zrovna dvakrát nehrálo. Zlotý po předchozím období zisků odepsal přes tři procenta. Forint, který oslabuje dlouhodobě, se posunul na nová historická minima, koruna jako jediná oslabovala jen kosmeticky.

Proč se česká měna stále drží na silných úrovních, když ostatní z regionu prudce oslabily? Odpověď je jednoduchá: ČNB. Domácí měnová autorita je od preventivních devizových intervencí spojených s prudkým oslabením měny v období jmenování nového guvernéra ČNB Aleše Michla na devizovém trhu stále přítomna. Česká národní banka to v minulých dnech potvrdila. Nespecifikovala však, jak často a v jaké míře intervenuje.

Na základě vývoje kurzu koruny vůči euru je zřejmé, že aktuální hranicí, přes kterou centrální banka nechce nechat korunu oslabit, je 24,75 EUR/CZK. ČNB má obří devizové rezervy, aktuální výprodejní tlaky v regionu však byly silné. Centrální banka na ubránění důstojných úrovní kurzu dle odhadů již odprodala jednotky miliard eur, za něž kupovala domácí měnu.

Koruně tak momentálně před depreciačními tlaky kryje záda domácí centrální banka. Důvodů pro posílení však také nemá mnoho. Peněžní trhy již zaceňují další razantní zvýšení úrokových sazeb, které je na programu na konci června. Velké překvapení ve směru vzhůru tedy také nečekáme. Jak inflační rizika, tak rizika nižšího ekonomického růstu zůstávají vysoká, což koruně nedodává dostatek impulzů pro posílení. Jako nejpravděpodobnější se tak momentálně jeví pokračování pohybu do strany v rozmezí 24,50–25,00 EUR/CZK.

Co se týče maďarského forintu, zde je výhled citelně horší. Tamní měna dlouhodobě oslabuje a v pondělí 13. června se dostala na nové historické minimum. Forint se vůči euru obchodoval nad hranicí 400 EUR/HUF, další oslabení přitom není vyloučeno. Hlavním důvodem pro slabý forint je vysoké politické riziko, které je nyní spojeno s ochabujícím cyklem utahování měnové politiky. Maďarská centrální banka na posledním zasedání zvýšila základní úrokovou sazbu o půl procentního bodu, trhy však čekaly razantnější utažení. Oproti dvěma předchozím zasedáním, na kterých došlo ke zvýšení o celý procentní bod, je tedy aktuální signál pro obchodníky s forintem negativní. To zvyšuje tlak na další propad maďarské měny.

Poslední měnou regionu je polský zlotý. Ten sice za poslední dva týdny oslabil ještě více než forint, od příchodu covidu však hraje, řekněme, druhé housle. Jsou sice rozladěné, oproti těm maďarským mají alespoň všechny struny. Zlotému před pokračujícím výprodejem pomáhá nedávná dobrá zpráva ohledně schválení prostředků v rámci fondu obnovy EU. Vedle tohoto faktoru by se mělo přidat i pokračující zvyšování úrokových sazeb, jež by mělo vrcholu dosáhnout na nejvyšších úrovních v rámci zemí regionu. Vysoký úrokový diferenciál by tak mohl znamenat vyšší atraktivitu měny oproti české koruně, která měla nad zlotým doposud navrch.

V neprospěch měn regionu hovoří rostoucí pravděpodobnost hospodářské krize v jednotlivých zemích, ale i v rámci eurozóny, USA a na dalších trzích. Lze proto očekávat, že pro kurz koruny, forintu a zlotého bude v dalších měsících zásadní především vývoj makroekonomických ukazatelů. V případě zhoršení tržní nálady a výhledu ekonomik budou tyto měny oslabovat, a to především proti dolaru a euru. Dolar s eurem jsou totiž považovány za bezpečný přístav, kam obchodníci přelévají svá aktiva v turbulentních či špatných časech. Tlak na jejich posilování dále požene i utahování měnové politiky ze strany tamních centrálních bank.

Kurzovní lístek
22. 6. 2022 (střed)

EUR, 1 24,710
Kanada, 1 18,087
USA, 1 23,484

Kultura

Senioři zaplňují po covidové pauze univerzity třetího věku. Zajímá je medicína či historie

Do lavic univerzit třetího věku se po dvou letech protiepidemických restrikcí vracejí senioři. Některé školy se těší dokonce ještě většímu zájmu než před vypuknutím pandemie covidu-19. České televizi to potvrdilo několik univerzit, které kurzy a studijní programy celoživotního vzdělávání nabízejí. Seniory nejčastěji lákají témata spojená s historií a medicínou či jazykové kurzy. Pro nadcházející akademický rok je na některých univerzitách stále možné podat přihlášku. „Senioři preferují spíše osobní kontakt s vyučujícím. Účast na přednáškách také berou jako společenskou událost, kdy se potkají se svými přáteli," řekl mluvčí Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Štěpán Kuděj. Nejinak je tomu i na Masarykově univerzitě v Brně. Podle tamní vedoucí oddělení celoživotního vzdělávání Svatavy Kalné je největší zájem právě o prezenční přednášky.

„Po pauze způsobené covidem evidují všechny fakulty buď stejný, nebo i zvýšený zájem o kurzy univerzity třetího věku," sdělila mluvčí Univerzity Palackého v Olomouci Gabriela Sýkorová Dvorníková. Zároveň dodala, že zájem je tak velký, že některé programy jsou už teď zcela zaplněné.

Vyšší zájem o studium programů celoživotního vzdělávání eviduje i Masarykova univerzita. „Věříme, že je to i tím, že senioři již mají zkušenosti s on-line výukou a nebojí se případného přechodu do distanční formy studia, pokud by tato situace na podzim opět nastala," konstatovala Kalná. Podle ní byl během pandemie zájem o studium až o padesát procent nižší.

I v současné době ale některé přednášky probíhají online. Podle mluvčí Západočeské univerzity v Plzni (ZČU) Šárky Staré je to zejména z praktických důvodů. „Během pandemie se totiž mnoho posluchačů nejen naučilo využívat moderní technologie, ale řada z nich také objevila určitou praktičnost v tom, že i když například z důvodu péče o druhého člověka nebo ze zdravotních důvodů nemohou na delší dobu odcházet z domova, on-line přednášky se zúčastnit mo-

hou," upřesnila.

Posluchače přednášek ZČU tradičně podle Staré nejčastěji zajímají témata spojená s medicínou či historií. Konkrétně je láká zejména regionální historie, psychologie či témata týkající se zdravého životního stylu. I na pražské Univerzitě Karlově je podle jejího mluvčího Petra Podzimka největší zájem o programy týkající se historie a medicíny. Tento fenomén se projevil na všech oslovených univerzitách.

Nově však mírně vzrostl zájem o jazykové kurzy. „Podíváme-li se na předměty, o něž bývá zájem spíše menší, zaznamenaly drobný nárůst jazykové kurzy, konkrétně němčina," přiblížila mluvčí ZČU Stará. Na Univerzitě Palackého se senioři podle Sýkorové Dvorníkové zajímají hlavně o angličtinu.

Zájemci o studium kurzů a programů univerzit třetího věku v nadcházejícím akademickém roce mají na některých školách stále možnost podávat přihlášky. Třeba Masarykova univerzita má přihlašování otevřené do 30. června. Kurzy Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích mají volná místa v řádu jednotek až desítek a je možné se do nich přihlásit do konce prázdnin či konce září a začátku října.

Z Paříže do Brna začali převážet archiv slavného rodáka Milana Kundery

Brno se konečně dočká slíbeného archivu a sbírky spisovatele Milana Kundery a jeho ženy Věry. První část se za pomoci Českého centra v Paříži právě připravuje na převoz do Moravské zemské knihovny v Brně.

Do Brna míří listinný archiv, který obsahuje recenze a jinou korespondenci autora s nakladateli, literární ceny i obsáhlou sbírku fotografií. Mimo jiné je jeho součástí i Jeruzalémská cena, kterou Kundera obdržel v roce 1985 a která se uděluje literátům za boj za svobodu.

Svůj podíl má ve sbírce i tvorba Věry Kunderové. Konkrétně její rozhlasové a televizní pořady z 60. nebo 90. let i osobní deník, který natočil Milan Kundera po jejím návratu z návštěvy Československa sledované tajnou policií.

„Dar knihovny Milana Kundery je nejenom vzkazem českým čtenářům, ale vlastně i komentářem jeho vztahu k Brnu, tedy k jeho rodišti. A Moravská zemská knihovna je institucí, která si zaslouží tento dar spravovat," uvedl už dříve ředitel Moravské zemské knihovny Tomáš Kubíček.

Dovoz zbylé části je plánován na září tohoto roku. Původně měla knihovna dorazit už na podzim roku 2020. Kvůli covidu se ale plánování i převoz protáhly.

Sbírka Milana Kundery poslouží široké veřejnosti i badatelům, kteří budou mít možnost prozkoumat texty z celého světa, a to jak texty samotného Kundery, tak všechny, které za svůj život nashromáždil. Tento archiv pak chtějí dál rozšiřovat.

Roztřídění, zpracování a následná digitalizace materiálů ale zabere nejméně rok, a lidé si budou muset počkat.

Původně měla Moravská zemská knihovna v plánu sbírky zpřístupnit jen v samostatné studovně, nakonec ale bude mít nadšenci možnost si sbírku naplno vychutnat v nově zbudovaných prostorách Knihovny Milana Kundery, která by se měla otevřít koncem letošního roku.

Sport

Čeští hokejisté dovezli z mistrovství světa bronz. USA porazili 8:4

Čeští hokejisté porazili v neděli 29. května ve finále o 3. místo tým Spojených států a z mistrovství světa ve Finsku tak odjel s bronzovou medailí. Český tým, který od letošního roku vede finský trenér Kari Jalonen, dovezl cenný kov ze světového šampionátu poprvé po deseti letech.

Češi ve finále nenavázali na semifinálový debakl s Kanadou a tým USA porazili 8:4. Po deseti letech na krku českých hokejistů visí medaile z mistrovství světa, a stejně jako před 10 lety hokejisté domů přivezli bronz.

Ze základní skupiny postoupil český tým na třetím místě. Ve čtvrtfinále pak porazil tým Německa 4:1. V sobotním čtvrtfinále Česko rozstřílel tým z Kanady vysoko 6:1, český tým se tak musel spokojit s bojem o bronzovou medaili. Zlato vybojovalo Finsko nad Kanadou vítězstvím 4:3.

Tým se pod vedením nového trenéra na začátku letošního šampionátu potýkal s problémy. Mistrovství světa po úvodních nezdarech celého týmu opustil útočník Dominik Simon, který údajně vyvolal fyzický konflikt mezi ním a obráncem Filipem Hronkem. Do dějiště šampionátu ale dorazili hráči z NHL v čele s Davidem Pastrňákem, který během finálového utkání zaznamenal hattrick.

Česká hokejová reprezentace změnila trenéra po nepovedeném olympijském turnaji v Pekingu, kde mužstvo nepostoupilo ani do čtvrtfinále. Z postu trenéra reprezentace odešel Filip Pešán, na jeho postu ho pak nahradil Fin Kari Jalonen.

Hokejový svaz povede Alois Hadamczik, trenér z medailových mistrovství světa

Novým prezidentem Českého svazu ledního hokeje byl zvolen 18. června Alois Hadamczik. Bývalý trenér reprezentace uspěl již v prvním kole sobotní volby, v níž získal 31 hlasů z 60 možných. Druhý Jiří Šlégr obdržel od delegátů 16 hlasů, třetí skončil s pěti hlasy Dominik Hašek. Devětašedesátiletý Hadamczik nahradí v čele hokejového svazu Tomáše Krále, který v polovině funkčního období rezignoval.

„Chci vám poděkovat za důvěru. Je po pro mě obrovská pocta. Z nějaké vesnice, z Kravař, dostat se k nároďáku a ještě na předsedu svazu. Je to pocta i velký závazek. Budu dělat vše pro to, abych vaši důvěru nezklamal, abych chránil český hokej a rozhodoval se správně," řekl Hadamczik bezprostředně po volbě.

Nejdůležitější vítězství jak pro český volejbal, tak pro mě osobně, prozradil Zajíček

Prolomit osmnáct let dlouhou kletbu se letos podařilo českým volejbalistům, když po famózním výkonu přehráli ve finále Evropské ligy Turecko 3:1 na sety. I bez zkušených hráčů se národnímu týmu povedlo navázat na úspěch z roku 2004 a překvapivě ovládnout Evropskou ligu. Ve Varaždínu vítěze posledních dvou ročníků soutěže z Turecka přehráli svěřenci Jiřího Nováka po setech 25:21, 25:22, 21:25 a 27:25.

Z internetu připravila Dominika Brabcová

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Apoštolský nuncius Okolo dorazí do České republiky v pátek 1. července

Nový apoštolský nuncius arcibiskup Jude Thaddeus Okolo přiletí do České republiky v pátek 1. července 2022. Bude tedy již přítomen na slavnostním uvedení nového pražského arcibiskupa Jana Graubnera do úřadu. Jeho další kroky budou směřovat na Velehrad, kde se zúčastní Dnů lidí dobré vůle i následného plenárního zasedání ČBK.

Arcibiskup Okolo se narodil 18. prosince 1956 v Kanu v Nigérii. Na kněze byl vysvěcen 2. července 1983. V roce 1990 vstoupil do diplomatických služeb Svatého stolce a působil na apoštolské nunciatuře na Srí Lance, Haiti, Antilách, ve Švýcarsku, České republice a Austrálii. Dne 2. srpna 2008 byl jmenován apoštolským nunciem ve Středoafrické republice a Čadu, 6. října 2013 apoštolským nunciem v Dominikánské republice a apoštolským delegátem v Portoriku. Dne 13. května 2017 byl arcibiskup Okolo jmenován apoštolským nunciem v Irsku. 1. května 2022 ho papež František jmenoval novým apoštolským nunciem v České republice. Hovoří anglicky, italsky, francouzsky, německy a španělsky.

V České republice proběhla již čtrnáctá Noc kostelů

V pátek 10. června proběhl již 14. ročník celorepublikové akce Noc kostelů. V letošním ročníku se přihlásilo 1729 kostelů a modliteben, což je přibližně o 500 kostelů více než minulý rok. Pro účastníky bylo připraveno celkem 7614 programů.

Organizátoři připravili pro účastníky po celé České republice pestrou nabídku. Návštěvníci kostelů a modliteben se mohli zaposlouchat do tónů varhan či jiných hudebních nástrojů, vyslechnout si přednášky, vystoupat na věž kostela nebo se ztišit. Na několika místech byl připraven také program pro děti. Díky široké nabídce si mohl každý vybrat podle svých zájmů.

Motto Noci kostelů 2022 znělo: Za dne ať Hospodin dává svou milost, celou NOC mu budu zpívat a chválit ho.
Letošní ročník proběhl opět tak, jak lidé byli zvyklí v době před pandemií. Pořadatelé připravili programy, při nichž měli návštěvníci příležitost nahlédnout i do míst, kam se běžně nedostanou - do věží, sakristií, kaplí, křížových chodeb, klášterních refektářů i rajských zahrad. Mohli se nechat v chrámových prostorách provést s odborným výkladem, povznést ducha hudbou, inspirovat se ve ztišení a modlitbě nebo se potěšit při setkání se zajímavými osobnostmi. Nově byla pro návštěvníky letošní Noci kostelů k dispozici mobilní aplikace také pro uživatele Apple mobilních zařízení. Účastníci si tak mohli předem naplánovat vlastní program z široké nabídky, kterou organizátoři nachystali.

Světový den uprchlíků: 100 milionů lidí na útěku

Ačkoli se lidstvo s fenoménem migrace a útěku potýkalo odjakživa, snad nikdy to nebylo tak zlé jako dnes. „Na celém světě je v současné době na útěku 100 milionů lidí," oznámila Agentura OSN pro uprchlíky (UNHCR) u příležitosti Světového dne uprchlíků, který se slavil 20. června.

Na konci roku 2021 činil počet osob vysídlených v důsledku války, násilí, pronásledování a porušování lidských práv 89,3 milionu. Podle výroční zprávy UNHCR Global Trends je to o osm procent více než v předchozím roce a více než dvakrát více než před deseti lety.

Od té doby však ruská invaze na Ukrajinu, která vyvolala nejrychlejší a jednu z největších vysídlovacích krizí od druhé světové války, a další mimořádné události od Afriky po Afghánistán a další země posunuly počet lidí na útěku nad 100 milionů.

„V posledních deseti letech se počet uprchlíků každoročně zvyšuje," uvedl vysoký komisař OSN pro uprchlíky Filippo Grandi. „Buď se mezinárodní společenství spojí, aby s touto lidskou tragédií něco udělalo, vyřešilo konflikty a našlo trvalá řešení, nebo bude tento hrozný trend pokračovat."

„Buď se mezinárodní společenství spojí, aby s touto lidskou tragédií něco udělalo, vyřešilo konflikty a našlo trvalá řešení, nebo bude tento hrozný trend pokračovat."

Uplynulý rok se vyznačoval množstvím eskalujících a znovu se rozhořívajících konfliktů. Podle Světové banky čelilo konfliktům střední nebo vysoké intenzity 23 zemí s celkovým počtem 850 milionů obyvatel.

Nedostatek potravin, inflace a klimatická krize zhoršují situaci lidí a zatěžují humanitární pomoc, zejména proto, že v mnoha situacích nelze zajistit dostatečné financování nouzové pomoci, upozorňuje agentura OSN pro uprchlíky.

Rychlost a rozsah vysídlování stále převyšuje dostupnost řešení pro vysídlené osoby - jako je návrat, přesídlení nebo místní integrace. Zpráva UNHCR o globálních trendech však obsahuje i záblesky naděje: počet návratů uprchlíků a vnitřně vysídlených osob se v roce 2021 zvýšil a vrátil se na úroveň před COVIDem-19, přičemž dobrovolné návraty vzrostly o 71 % - i když celkově na skromné úrovni.

Světový den uprchlíků se slaví 20. června od roku 2001. Byl zřízen u příležitosti 50. výročí založení UNHCR.

Podle: www.cirkev.cz
www.vaticannews.va/cs.

Mons. Pavel Konzbul novým biskupem v Brně

Svatý otec František v poledne, 26. května 2022, v den slavnosti Nanebevstoupení Páně, jmenoval 14. diecézním biskupem brněnským Mons. Mgr. Ing. Pavla Konzbula, Dr., dosavadního pomocného biskupa brněnského, titulárního biskupa litomyšlského a generálního vikáře brněnské diecéze.

Cesta, pravda, život

Pavel Konzbul se narodil 17. října 1965 v Brně-Juliánově. Po maturitě na gymnáziu v Brně na Křenové ulici pokračoval ve studiu na elektrotechnické fakultě VUT Brno - obor elektrotechnologie, které absolvoval v roce 1989. Po vykonání roční základní vojenské služby nastoupil jako odborný a později vědecký pracovník do Ústavu přístrojové techniky Akademie věd České republiky v Brně. Tam se věnoval vývoji a realizaci korekčních cívek magnetických polí pro tomografii nukleární magnetické rezonance. Publikoval v řadě zahraničních odborných časopisů. Externě vyučoval na elektrotechnické fakultě VUT v Brně, kde také obhájil doktorskou práci v oboru teorie elektromagnetického pole.

V roce 1995 vstoupil do Laického sdružení sv. Dominika, kde byl několik let zástupcem národní provinční představené v Praze. V témže roce zahájil studium na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, které dokončil v roce 2000. Od téhož roku je také členem Společnosti pro církevní právo.

V roce 2003 přijal v katedrále sv. Petra a Pavla kněžské svěcení z rukou brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho. Poté působil jako farní vikář v Boskovicích a Svitávce, v Hustopečích u Brna, Starovičkách a excrurrendo administrátor ve Starovicích.

V roce 2005 byl ustanoven spirituálem Biskupského gymnázia v Brně a v roce 2013 jmenován farářem ve farnosti u katedrály sv. Petra a Pavla v Brně a členem Kněžské rady brněnské diecéze. V říjnu 2015 byl brněnským biskupem Vojtěchem Cikrlem jmenován sídelním kanovníkem Královské stoliční kapituly sv. Petra a Pavla v Brně.

V sobotu 21. května 2016 papež František jmenoval Pavla Konzbula pomocným brněnským biskupem a titulárním biskupem litomyšlským. Biskupské svěcení přijal 29. června 2016 v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně od svého diecézního biskupa Vojtěcha Cikrleho.

Při České biskupské konferenci je biskup Pavel Konzbul členem Komise pro kněžstvo a Komise pro katolickou výchovu. Je autorem jedenácti publikací, určených především mládeži, a je aktivní rovněž na sociálních sítích.

V den slavnosti diecézních patronů sv. Petra a Pavla 29. června 2022 při pontifikální bohoslužbě v 16.00 hodin nově jmenovaný 14. diecézní biskup brněnský Mons. Pavel Konzbul kanonicky převzal vedení diecéze.

Milý Otče biskupe,

k Vaší biskupské službě v diecézi knížat apoštolských sv. Petra a Pavla v Brně
Vám vyprošujeme na přímluvu Vašeho patrona, apoštola národů sv. Pavla
hojnost darů Ducha Svatého, pevné zdraví a dostatek sil,
abyste dobře vedl svěřený lid Boží po cestách víry do nebeského království

Mons. Dušan Hladík
a krajanské společenství věřících
z České misie v Chicagu - Brookfieldu v Illinois, USA

Před 200 roky se narodil zakladatel genetiky a objevitel základních zákonů dědičnosti Gregor Johann Mendel

Gregor Johann Mendel
* 20. července 1822 v Hynčicích ve Slezsku
† 6. ledna 1884 v Brně

Gregor Johann Mendel byl slezský přírodovědec německé národnosti. Po otci měl z jedné čtvrtiny slovanské předky. Dnes je v celém světě uznávaným zakladatelem genetiky a objevitelem základních zákonů dědičnosti. Od roku 1843 byl řeholníkem augustiniánského římsko-katolického církevního řádu. Později se stal opatem augustiniánského kláštera při bazilice Nanebevzetí Panny Marie v městské části Brno 3 - Staré Brno.

Gregor Johann Mendel se narodil dne 20. 7. 1822 v rodině německy mluvících zemědělců v Hynčicích (německy: Heinzendorf bei Odrau) ve Slezsku v domě č. 58 (nyní č. 69). Jeho otcem byl pan Anton Mendel, jeho matkou paní Rosina Mendel, rozená Schwirtlich. Dnes jsou Hynčice částí obce Vražné v okrese Nový Jičín v Moravskoslezském kraji. Rodný dům G. J. Mendela byl poměrně rozsáhlým rolnickým statkem. V roce 1966 byl zapsaný na seznam československých kulturních památek s funkcí muzea.

G. J. Mendel byl podle zápisu v matrice pokřtěn 2 dny po svém narození, tedy dne 22. 7. 1822 v sousední moravské vesnici Dolní Vražné (německy: Gross-Petersdorf). Dali mu jméno Johann. Jeho mateřským jazykem byla němčina. Nicméně vzhledem k tomu, že žil a působil ve dvojjazyčném prostředí, naučil se plynně mluvit, číst a psát moravsky. Sám se cítil být, jak se svého času vyjádřil, „Moravanem německé řeči".

Po absolvování základní školy v Hynčicích navštěvoval piaristickou školu v Lipníku nad Bečvou. Středoškolské vzdělání ukončil maturitní zkouškou na gymnáziu v Opavě. V letech 1840–1843 studoval na Filozofické fakultě univerzity v Olomouci. Olomoucká univerzita byla založena roku 1573, byla po Karlově univerzitě v Praze druhou nejstarší univerzitou v českých zemích. V letech 1840–1843 tam přírodopis a polní hospodářství vyučoval Johann Karl Nestler, významný odborník v oboru šlechtění zvířat a rostlin. Jeho výzkum šlechtění ovcí, podle některých autorů, ovlivnil pozdější Mendelovu vědeckou práci v oboru genetika. Dalším olomouckým profesorem, který výrazně ovlivnil G. J. Mendela, byl Friedrich Franz. Ten byl tehdy na olomoucké univerzitě profesorem fyziky a aplikované matematiky.

Během svých studií se G. J. Mendel živil převážně kondicemi. Z finančních důvodů a na přání své matky vstoupil do kněžského semináře. V roce 1843 přišel

Rodný dům G. J. Mendela v Hynčicích

Mendelův pomník na zahradě Starobrněnského kláštera

do augustiniánského kláštera na Starém Brně a přijal řeholní jméno Gregor (česky: Řehoř). V kněžském semináři u kostela sv. Michala na Dominikánském náměstí v Brně absolvoval studia teologie. V kostele sv. Michala v Brně byl pak G. J. Mendel slavnostně vysvěcen na kněze. Dne 15. 8. 1847 v něm sloužil svoji první mši svatou.

Ve svých 28 letech, roku 1850, působil jako suplent (zatímní středoškolský učitel) na gymnáziu ve Znojmě. Vyučoval řečtinu, latinu, němčinu a matematiku. Ve Znojmě také přechodně bydlel na ulici Horní Česká v domě č. 42. Tehdy se přihlásil k učitelským zkouškám z přírodopisu a fyziky na univerzitě ve Vídni. U zkoušek celkově neuspěl. Paradoxně proto, že neuspěl v přírodopisu.

V následujících letech 1851–1853 studoval na univerzitě ve Vídni matematiku, fyziku, chemii, botaniku, zoologii a paleontologii. Jeho profesorem fyziky byl Christian Doppler, který prosazoval

Augustiniánské opatství na Starém Brně

Portrét opata G. J. Mendela

užití kombinatoriky a teorie pravděpodobnosti v aplikovaných vědách. V roce 1853 Gregor Mendel svoje studia na univerzitě ve Vídni ukončil, přičemž náhlé těžké onemocnění mu zabránilo složit závěrečné profesorské zkoušky. Krátce pak ještě působil jako suplent přírodopisu a fyziky na někdejší 1. německé reálce v Brně na Jánské ulici č. 22. Už během svých studií se velmi zajímal o fyziku, matematiku a meteorologii. Tehdy si uvědomil důležitost matematiky a statistiky pro vysvětlování přírodních dějů. Tohoto svého poznání později využil při pokusech s pěstováním hrachu.

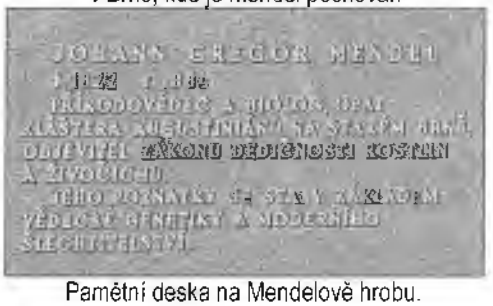
Busta G. J. Mendela. Původně byla vystavena v aule Mendelovy univerzity v Brně, později byla přemístěna do areálu Zahradnické fakulty v obci Lednice na jižní Moravě

Po smrti opata Cyrila Nappa byl G. J. Mendel zvolen opatem Augustiniánského kláštera na Starém Brně. V této funkci byl významnou osobností města Brna a země Moravy v tehdejším rakousko-uherském císařství. Ke své vysoké církevní funkci postupně přibíral další povinnosti společenského charakteru. Tak se stalo, že mu na jeho experimentální činnost zbývalo stále méně času. Posledních 10 let svého života spotřeboval hodně času a životní energie ve sporu s rakousko-uherskou vládou kvůli neoprávněně zvýšené dani z klášterního majetku. V roce 1883 vážně onemocněl a dne 6. 1. 1884 ve svém klášteře ve věku 61 let zemřel. Rekviem za zesnulého v klášterním kostele na Starém Brně tehdy dirigoval lašský rodák, dnes světoznámý hudební skladatel Leoš Janáček. G. J. Mendel byl pohřben na Ústředním hřbitově v Brně vedle hrobů řádových bratrů augustiniánů.

Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Hrobka augustiniánů na Ústředním hřbitově v Brně, kde je Mendel pochován

Pamětní deska na Mendelově hrobu. Kdyby se v 19. století udělovaly Nobelovy ceny, Mendel by minimálně jednu měl.

Z pikniku na Den otců v České misii 19. června 2022

K poslechu i tanci hraje oblíbené melodie skupina Borůvky

Poukázky na jídlo a pití

Točí se vychlazená Plzeň

Výborné domácí pečivo připravily naše ženy

Smaží se populární bramboráky

Na všechny strany voní opékané klobásky

Sladký med a další produkty pilných včeliček

Stánek s upomínkovými předměty pro děti i dospělé

Spokojení hosté po dobrém obědě

Česká misie Vás zve na

KYTAROVÝ KONCERT

Vladislava Bláhy

a jeho manželky

Tatsiany Drobysh

V neděli 10. července 2022 v 6.00 večer

v kostele České misie
9415 Rochester Ave
Brookfriled, IL 60513

V bohatém programu zazní skladby světových skladatelů pro kytary a domru
(starý slovanský třístrunný nástroj)
a zpěv

Pozvěte své přátele a známé. Koncerty těchto virtuosů světové třídy jsou pro každého nezapomenutelným kulturním zážitkem.

Srdečné blahopřání

Fr. Libor Švorčík

oslaví 16. července

Požehnaných 60 let svého života

Vždy usměvavému, obětavému a neúnavnému moravskému misionáři, který požehnaně působil mezi našimi krajany bezmála dvě desetiletí v Torontu, Burlingtonu, Montrealu a dalších místech Kanady a nyní převzal duchovní správu po panu biskupu Esterkovi v českých misiích v Kalifornii v Los Angeles, San Diegu a San Franciscu upřímně děkujeme za službu „dobrého pastýře".

Milý Otče Libore,
do mnohých dalších let života i kněžské služby Vám přejeme a u dobrotivého Boha vyprošujeme stále živě planoucí oheň Ducha, který Vám byl dán vkládáním rukou biskupa při kněžském svěcení, moudrost, lásku a vlídná slova po vzoru Pána Ježíše, dostatek sil a dobré zdraví i všechny ostatní milosti. Kéž Vás Matka Boží vezme pod ochranu svého mateřského pláště a nese v náručí jako milovaného syna. Ať Vám Hospodin žehná po všechny dny Vašeho života!

Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie v Chicagu

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations
available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net
Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service

Tatraship

Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

- Zasielaní malých balíkov letecky a loďou.
- Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
- Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa
7250 W 90th Street
Bridgeview, IL 60455
Illinois, USA

Telefon
708 576 8834

Email
info@tatraship.com

Viac informácií na
www.tatraship.com

Uložte si do kalendáře

Česká misie v Chicagu

Vás srdečně zve na

Výroční piknik

v neděli 28. srpna 2022

od 10.30 a.m. mše svatá v kostele
potom zábava až do setmění

Na zahradě České misie

9415 Rochester Ave.
Brookfield, IL

Dobré jídlo,
dobré pití všeho druhu,
dobrá zábava,
hudba, tanec, hry pro děti

Česká Misie Vás srdečně zve na

RUMMAGE SALE
& BAKERY SALE

22. a 23. července 2022 od 9.00 AM do 4.00 PM
29. a 30. července 2022 od 9.00 AM do 4.00 PM

v areálu Českého kostela
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Nabízíme:
Drobný nábytek, kabinety, stoly, židle, šaty, hračky, sportovní potřeby, domácí a kuchyňské potřeby, elektroniku a mnoho dalších věcí.

Prosíme členy a přátele misie o darování dalších vhodných věcí a přípravu pečiva pro tuto akci.
Prosíme však, noste jen věci čisté a kvalitní, co patří do odpadu, vyhoďte hned doma.
Za pomoc předem děkujeme.
Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Upřímná vzpomínka

Letos 12. července 2022 tomu bude už třicet jedna let, kdy na Stvořitelovo zavolání odešel z našeho rodinného středu na věčnost náš milovaný tatínek a dědeček, pan

Josef Kučera

rodák z Vlčnova na Moravském Slovácku

Jeho tělo je pohřbeno na hřbitově Woodlawn ve Forest Park, Illinois a výroční mši svatou za něho i za jeho zemřelou manželku Marii budeme obětovat v neděli 17. července 2022 v 10.30 hod. dopoledne v kostele České misie svatých Cyrila a Metoděje 9415 Rochester Ave. Brookfiled, IL 60513.

S bolestí, láskou a vděčností věrně vzpomínají:

syn Josef Kučera s manželkou Ritou
syn Václav Kučera s manželkou Pavlou
syn Rostislav Kučera
Marie, Benjamin, Kristýna a Tomáš – vnoučata
Marcel a Anděla pravnoučata

Upřímně děkujeme všem, kdo jej znali a vzpomenou si na něho v modlitbách s námi.

Poslední rozloučení

Pán života a smrti povolal z tohoto světa do svého věčného království naši milovanou maminku, babičku a prababičku, paní

Annu Gattingerovu

Narodila se 11. března 1935 v Brně
Zemřela 9. prosince 2019 v Ciceru, IL

Poslední rozloučení s ní se bude konat a mši svatou za spásu její duše budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu, IL v sobotu 13. srpna 2022 ve 2.00 hod. odpoledne

Děkujeme všem, kdo si spolu s námi na ni vzpomenete v modlitbě.

synové Vojtěch a Gery
a dcera Dagmar
jménem celé zarmoucené rodiny

Vděčná vzpomínka

Letošního 15. července tomu bude šest let, co byla Nebeským Otcem povolána na věčnost naše milovaná maminka a babička, paní

Adele Vacek

Narodila se 16. října 1922 v Chicagu.
Se svým manželem Ing. Janem Vackem vychovali syna Jacka a dceru Margaret.
Byla učitelkou na katolických školách v Ciceru a v Berwynu.
Po svých předcích zdědila lásku k České zemi.
Byla dlouholetou funkcionářkou Národního svazu českých katolíků, Náboženského střediska Velehrad a České Misie.
Odpočívá v mauzoleu hřbitova Woodlawn ve Forest Pak, IL.

Mši svatou za ni budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 13. července 2022 v 10.00 dopoledne

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenou v modlitbě.

Dr. Margaret Trybus, dcera
MVDr.Fritz a John Trybus, vnukové a ostatní příbuzní

CZECH CATHOLIC UNION/ CCU LIFE

Fraternal Life Insurance (Insurance & Annuity Sales) Since 1879

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

(216) 341-0444

Uplynulo 85 roků od smrti matky diktátora Josefa V. Stalina

Jekatěrina Geladze někdy v roce 1892
* 5. 2. 1858, správní újezd Gori, Gruzie
† 4. 6. 1937, Tbilisi, Gruzie

Diktátor Josef Vissarionovič Džugašvili, známý pod pseudonymem J. V. Stalin, postupoval vůči tomu, kdo se mu znelíbil, krutě a nelítostně. A to i v případě, že to byl jeho přítel či spojenec. Byla však jedna osoba, které se Stalin bál a ke které choval velký respekt. Tou osobou byla jeho matka. Byla rodilou Gruzínkou, jmenovala se Jekatěrina Geladze. Zvláštní vztah mezi matkou a synem potvrdila svého času jediná Stalinova dcera Světlana Allilujeva. Ta prohlásila, že její otec se nebál nikoho s výjimkou své vlastní matky. Přitom paní Jekatěrina Geladze byla po celý svůj život jenom prostou ženou z lidu.

J. V. Stalin pocházel z nejchudších společenských poměrů. Byl nemanželským synem uklízečky a pradleny Jekatěriny (Eky) Geladze. Ta za chlapcova otce označovala ševce a alkoholika Vissariona Džugašviliho. Ohledně otcovství tohoto muže však existují velké pochybnosti. Stejně jako existují pochybnosti o roku narození jejího syna Josefa. Ten v porevolučních dokumentech uváděl jako rok svého narození rok 1879, ve skutečnosti se narodil už v roce 1878 (viz knihu Andreje B. Zubova: Dějiny Ruska 20. století, díl I., nakladatelství Argo, Praha 2014, s. 779).

Syn Josef přišel na svět jako čtvrté a poslední dítě Jekatěriny Geladze. Vztahy mezi matkou Jekatěrinou a jejím synem Josefem byly však hodně složité. Vissarion Džugašvili v opilosti hodně často bil jak svoji družku Eku (Jekatěrinu), tak malého chlapce Sosa (Josefa). V sedmi letech Josef málem zemřel na neštovice. Ty mu znetvořily obličej na celý jeho další život. V důsledku zranění, způsobeného otcovým bitím, měl po celý zbytek života ochromenu levou paži. Nikdy proto nebyl schopný vykonávat ani nevykonával řadovou vojenskou službu. Přesto se ke konci 2. světové války nechal jmenovat maršálem a generalissimem sovětské Rudé armády.

Paní Jekatěrina byla prostou věřící ženou. Její starší 3 děti zemřely v útlém věku. Svého posledního syna vroucně milovala a snila o tom, že se společensky prosadí když se stane knězem. Jenže Soso se knězem nestal. Poté, co s vyznamenáním ukončil církevní střední školu, byl přijat ke studiu v pravoslavném semináři ve městě Tbilisi (to se až do roku 1936 nazývalo Tiflis). Studium bohosloví Josefa Džugašviliho nebavilo. Namísto studia věrouky četl literární práce Charlese G. Darwina a Karla Marxe. Přechovávání a četba literatury tohoto druhu však byla tehdy v tbiliském semináři výslovně zakázána.

Svými řečmi i jednáním dával Josef svému okolí nepokrytě najevo svoje pohrdání pravoslavnou církví a všemi na světě existujícími náboženstvími. Už v bohosloveckém semináři vydával ilegální noviny, psané ručně. Seminární spolužáci Josefa Džugašviliho neměli rádi. Domnívali se, že na ně donáší svým nadřízeným. V květnu roku 1899 byl z bohosloveckého semináře v Tbilisi vyloučen. Mimo jiné také proto, že se nedostavil ke zkouškám. V té době byl již členem podzemní organizace sociálních demokratů. Po vyloučení ze semináře se věnoval už jenom politice.

Stalinova matka netajila své hluboké zklamání hned poté, co se dověděla, jakou životní cestu si její syn zvolil. Vissarion Džugašvili, Stalinův domnělý otec, si přál, aby se jeho syn Josef stal řemeslníkem. Aby se, tak jako on, vyučil obuvníkem. Vzájemné vztahy syna s matkou se pak omezovaly na výměnu dopisů. To bylo částečně komplikováno faktem, že matka Jekatěrina neovládala ruštinu a Stalin naopak psal „nedbale" gruzínsky. Stalin sice svoji matku navštěvoval, ale bylo to jenom zřídka. Na prvním místě řešil stranickou a vládní agendu, případně svoje nekonečné odhalování „protistátních živlů". Svoji matku Jekatěrinu prokazatelně navštívil v roce 1921, potom až v roce 1926. Poslední jejich osobní setkání proběhlo někdy na podzim roku 1935.

Během této poslední návštěvy se mj. hovořilo o Stalinovu diktátorském postavení, které si postupně vybudoval. Jeho matka se ho zeptala: „Soso, a čím teď vlastně jsi?" Diktátor jí odpověděl: „Generálním tajemníkem strany bolševiků." Ona: „A co je to za hodnost?" On: „Inu, jak bych Ti to vysvětlil? To je něco jako ruský car." Jeho matka mu pak poněkud rozhořčeně řekla: „Ach, synku, kdyby ses raději stal knězem!" Tuto možnost však Stalin už dávno vyloučil.

Něco takového říci Stalinovi by si nikdo jiný než jeho vlastní matka nemohl dovolit. Na rozdíl od syna Jakova a mnoha dalších rodinných příslušníků si Stalin vlastní matku zapudit netroufal. Po tomto posledním setkání Stalin pověřil nechvalně známého šéfa tajné policie NKVD Lavrentije Beriu, rodilého Gruzínce, aby na stárnoucí paní Jekatěrinu dohlédl a postaral se o ni. V závěru jejího života pak bylo možné vidět Stalinovu matku poměrně často na ulici města Tbilisi v doprovodu Berijových „goril". Zemřela ve městě Tbilisi dne 4. 6. 1937. Příčinou její smrti byl prý zápal plic. Bylo jí téměř 79 roků.

Stárnoucí paní Jekatěrina Geladze, matka J. V. Stalina

J. V. Stalin se pohřbu své matky osobně neúčastnil. Poslal věnec se stuhou, na níž byl nápis: „Milé a milované matce od syna Josefa Vissarionoviče Džugašviliho (Stalina)". Nápis byl zhotoven v gruzínštině a v ruštině. Tak se jeden z největších diktátorů v dějinách lidstva rozloučil se svou matkou, jíž se opravdu bál. On sám zemřel o necelých 16 roků později.

S využitím zdroje: Russia Beyond a knihy Andreje B. Zubova: Dějiny Ruska 20. století připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Matko Boží a naše, slavnostně svěřujeme a zasvěcujeme sebe,
církev a celé lidstvo, zvláště Rusko a Ukrajinu, tvému neposkvrněnému Srdci.
Přijmi tento náš čin, který konáme s důvěrou a láskou;
dej, ať přestane válka a ať je na světě mír.
"Ano", které vyšlo z tvého srdce, otevřelo dveře dějin knížeti pokoje;
věříme, že skrze tvé Srdce opět přijde mír.
Tobě tedy zasvěcujeme budoucnost celé lidské rodiny,
potřeby a očekávání národů, úzkosti a naděje světa.

Z Aktu zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie papežem Františkem 25. března 2022

Zázračné schodiště v loretánské kapli v Santa Fe (3)

V minulých číslech jsme popsali neobvyklé okolnosti týkající se stavby a vlastností tzv. zázračného schodiště v kapli Panny Marie Světla v Santa Fe. V roce 1968 ale označila místní městská rada všechny budovy sester za nezpůsobilé k užívání. Co jiného zbývalo řeholnicím než aby nechaly budovy strhnout?

Řeholní sestry se tehdy obrátily nejprve na místního arcibiskupa Davise, zda by arcidiecéze měla zájem celý areál zakoupit. Arcidiecéze to však z mnoha praktických důvodů odmítla, předně z důvodů finančních, protože neměla k dispozici tolik prostředků jako jiné bohatší diecéze v zemi. Arcidiecéze Santa Fe také už nechtěla další pozemky naproti katedrále svatého Františka, kde již stál kostel, škola a stará nemocnice svatého Vincenta. Pokud by ze strany arcidiecéze byl zájem nemovitosti od sester zakoupit, tak by každopádně chyběly prostředky nutné na opravu všech deseti budov, které vlastnily. I kdyby se arcidiecéze rozhodla odkoupit jen kapli na samostatném pozemku, byly náklady na její opravu velmi vysoké, protože se nacházela v havarijním stavu. Opravu potřebovala prohnilá střecha a podlahy, okna z barevného skla, a také vnějšek kamenné budovy potřeboval znovu omítnout.

Sestry tedy chtě nechtě byly nucené nabídnout svou milovanou školu a kapli k veřejnému prodeji bez možnosti rozhodování o budoucnosti toho, co jim bylo tak drahé. Skoro celé tři roky se o nabídku o nemovitostí nikdo nezajímal. Zdálo se, že o to nikdo nebude mít zájem a vše bude odsouzené k zániku.

V roce 1971 přece jeden podnikatel z Tulsy v Oklahomě projevil o koupi nemovitostí v centru města zájem i přes obrovské překážky. Nakonec se s rodinou rozhodl, že celý areál koupí a v kupní smlouvě se sám zavázal, že bude zachráněna historická kaple i se svým zázračným schodištěm.

Hned po koupi celého majetku nechali noví vlastníci strhnout devět z deseti zchátralých budov, aby uvolnily pozemek pro stavbu hotelu, který se původně jmenoval *„The Inn at Loretto“*, o kterém snili. V plánované demolici byl zahrnut i starý klášter, který byl přímo s kaplí spojen z jižní strany dřevěnou, prosklenou chodbou. Jedné noci vypukl zuřivý požár, způsobený pravděpodobně prasklým plynovým potrubím nebo něčím podobným. Požár byl tak ohromný, že ho místní hasiči dlouho nemohli uhasit. Když bylo po všem, řekla jedna ze sester, která zůstala v Santa Fe k ruce nových majitelů: „To, že samotná kaple zůstala zcela nedotčená a neshořela, je zázrak svatého Josefa.“ To byla skutečná pravda, protože kaple byla fyzicky připojena ke zcela zničenému klášteru.

Velmi brzy po demolici deviti budov se zahájila práce na stavbě nového hotelu a obnově *„Naší Paní Světla“* (jak se loretánské kapli před prodejem nemovitosti říkalo). Samotným prodejem došlo také k neformálnímu odsvěcení kaple, která doposud sloužila jako bohoslužebný prostor katolické církve a sester. Kaple, jak jsme se již zmínili, potřebovala nutné opravy. Střecha a staré dřevěné podlahy se musely vyměnit, což znamenalo pro nové majitele ohromné výdaje. Při výměně podlahy majitelé zjistili, že mezi udusanou hlínou a samotnou podlahou je pouze dvoumetrový prostor, kterým se dalo prolézt. Při prohlídce základů se zjistilo, že zázračné schodiště spočívá na zcela prolomeném dřevěném trámu v podlaze. Ztrátou podpory klesla dolní část schodiště o tři centimetry a ve vnitřním trámu vznikla trhlina pár stop od chóru. Mimo toho však bylo samotné schodiště, navzdory svému stáří a neustálému používání sestrami a studenty během téměř 92 let, zcela nepoškozené. Co bylo třeba udělat? K zachování tak jedinečného divu stavebnictví, jakým je zázračné schodiště, bylo zapotřebí maximální péče. Po pečlivém zvážení bylo rozhodnuto zlomený podlahový trám, na kterém schodiště stálo, zvednout a umístit pod něj betonovou podložku, která by zajistila stabilitu trámu. Během tohoto zásahu se zároveň zúžila mezera v otevřené trhlině vnitřního nosníku blízko vrcholu schodiště. K vnitřnímu podélníku byla pak připevněna čtvercová kovová deska, která je vidět dodnes, aby se tato trhlina stabilizovala a zabránilo se jejímu dalšímu zvětšení. Od doby, kdy byla vydána publikace ze které čerpáme, nebylo nutné dělat v kapli žádnou další údržbu kromě občasného utírání prachu. V zájmu zachování tohoto díla budoucím generacím bylo rozhodnuto, že užívání zázračného schodiště se výrazně omezí.

Loretánská kaple v Santa Fe se zvonicí nad oltářem

Další podrobnosti historie kaple a řeholních sester

Při stavbě loretánské kaple chtěl Projectus Moulcy podle vzoru Sainte-Chapelle udělat nad hlavním oltářem na střeše zvonici. Matka Magdalena dosud jeho stavební postup pozorně sledovala, ale nic k tomu neříkala, protože stavba kostela nebyla v její osobní kompetenci. Když však viděla, jak se staví zvonice, uvědomila si, že jediný přístup k ní bude pro sestry přes půdu nad kostelem, z nově postaveného chóru a dostala strach, že tam sestry nebudou schopné lézt po klenbě kostela. Tak šla Matka

Magdaléna požádat stavitele Mouleyho, zda by mohl zvonici přemístit nad kůr do průčelí kaple. Projectus Mouley se rozzuřil, že si někdo dovolil požádat ho, aby změnil svůj projekt a zneuctil integritu historického a mistrovského díla francouzské architektury, které bylo jako předloha. Sekl s prací a nehodlal se vrátit.

Matka Magdalćna tím byla otřesena a dostala strach, že jejich krásná kaple nebude nikdy dokončena. Ona a všechny sestry se hned obrátily k Pánu Ježíši a svatému Josefovi o přímluvu. Požádali také mnoho dalších, aby se k jejich modlitbě připojili. Matka Magdaléna znala sestru Blandinu Segale, SC, členku jiného katolického řádu zvaného Sestry lásky, která byla známá svou zbožností a praktickou láskou, a požádala ji, aby se k nim v této modlitební akci připojila. S velkým odhodláním a odvahou se sestra Blandina rozhodla, že půjde k architektovi Projectu Mouleymu za matku Magdalénu orodovat. Podle později zveřejněného deníku sestry Blandiny vzplanuly oči Mouleyho rozhořčením, když se ho zeptala jestli loretánskou kapli dokončí. Sestra Blandina, o jejíž kanonizaci se v současnosti jedná, musela být velmi charismatickou a duchaplnou ženou. Okamžik potom, co přednesla žádost a spatřila nepřátelskou reakci, najednou pronikla Mouleyho nečekaná otevřenost, aby její pokorné žádosti vyhověl. Sestra Blandina se pak vrátila k matce Magdaléně, ale varovala ji: „Ať uděláš cokoli, nechtěj po něm, aby své plány jakkoliv měnil. Matka Magdaléna to také už nikdy neudělala. Ve skutečnosti se pak ona sama a ostatní sestry opravdu bály zeptat se ho na cokoliv, co se týkalo kaple. Proto, když Projectus Mouley počátkem roku 1878 stavbu kaple dokončil, se ho Matka Magdaléna neodvážila zeptat na kruhové schodiště, které měl v plánu, ale ke kterému se nikdy nedostal, a to až do své smrti o rok později, počátkem roku 1879.

25. dubna 1878 byla loretánská kaple vysvěcena arcibiskupem Lamym, který do této hodnosti byl povýšen v roce 1875. Dostala titul „Naše Paní Světla". Stejný název byl dříve používán pro starou španělskou vojenskou kapli, která kdysi stála na náměstí naproti paláci guvernérů, někdy v letech 1822-1848. Vnitřek loretánské kaple byl v době vysvěcení mnohem jednodušší než nyní. Trvalo dalších dvacet let, od roku 1878 do roku 1898, než sehnaly prostředky potřebné k dokončení novogotického interiéru, který dodnes obdivujeme. Bylo to opravdu hodně práce. Nechaly vymalovat jednoduše omítnuté stěny, aby vypadaly jako broušený kámen. Omítnutý strop nechaly vymalovat, aby připomínal složitě skládané zlaté desky. V Římě zakoupily náhradu za malované obrazy křížové cesty a původní dřevěný oltář. Reliéfy nové křížové cesty, jak ji dnes známe, jsou zhotoveny z lisovaného kompozitu mramorového prachu. Novogotický dřevěný a sádrový oltář je namalován tak, aby připomínal nádherný italský mramor. Výklenky v presbytáři, ve kterých původně stály sochy, byly změněny na vitrážová okna po obou stranách nového oltáře. Jsou na nich zobrazeny tradiční symboly evangelistů Matouše, Marka, Lukáše a Jana (anděl, lev, býk a orel). Nakonec byla původní šedá omítka, která zakrývala spodní část zázračného schodiště, natřena tak, aby imitovala dřevo. Svůj hlavní projekt dokončily sestry v letech 1898 až 1906.

Po oficiálním uzavření loretánské akademie pro dívky v roce 1968 poslala generální představená mateřského domu v Nerinxu v Kentucky většinu sester do jiných škol, které řád vlastnil po celých Spojených státech. Jen pár sester zde zůstalo až do konečného prodeje jejich majetku současným majitelům muzea kaple. Sestra Rita Marie, SL, požádala, aby mohla zůstat zaměstnankyní nových majitelů, a tak spravovala loretánskou kapli po mnoho let. Dnes věnuje vedení loretánské kaple veškerou péči k zajištění údržby, bezpečnosti a každodenního provozu. Tím končí dramatické vyprávění o jedinečné legendě a historii zázračného schodiště v nádherné loretánské kapli.

Pohled na spirálu „Zázračného schodiště" shora

O autorovi:

Richard Lindsley se narodil v Bronxu v New Yorku v roce 1948. V roce 1971 se přestěhoval do Santa Fe v Novém Mexiku, aby dokončil studium na *College of Santa Fe* pod vedením Školských bratří. Po maturitě v roce 1974 odešel na dva roky postgraduální práce do kněžského semináře svatého Tomáše v Denveru v Coloradu. Pak se rozhodl seminář opustit a vrátil se do Santa Fe v září 1976. V Santa Fe bylo něco, co ho táhlo zpět. 9. září 1976 ho přijal Richarde Gungry jako vedoucího noční směny v restauraci v *Inn at Loretto*. O rok později mu Jim Bagby, manažer recepce, nabídl místo nočního auditora. Tam zůstal 5 let a v roce 1982 byl povýšen do funkce asistenta hotelového účetního. V lednu 1991 se majitel hostince v Lorettu zeptal Richarda, jaké místo by se mu líbilo nejvíc. Odpověděl: „Správce loretánské kaple". Jako kurátor a správce kaple působil až

Současný interiér loretánské kaple se „Zázračným schodištěm"

do prodeje hotelu v roce 1997. V době vydání této publikace strávil 44 let ve službách společnosti a 29 let v kapli.

Autor vlastními slovy popisuje neobvyklé jevy, které se zde udály:

To nejzvláštnější, co se během mé služby v kapli stalo, začalo v roce 2003. V té době jsem od pondělí do pátku každý den ráno kapli sám otevíral a také ji na noc zavíral. Tenkrát tam se mnou pracoval pan Bill Brokaw, který byl spolumanažerem až do své předčasné smrti v prosinci 2009. Bill kapli otvíral a zavíral v sobotu a v neděli. Jednoho rána v roce 2003 jsem přišel jako každodenně do práce a odemkl dveře. Když jsem vstoupil do obchodu se suvenýry, našel jsem k svému překvapení ležet na podlaze šest křížů. Byly nejméně tři metry ode zdi, kde normálně visely. Žádný z nich nebyl poškozený, i když některé z nich byly docela křehké.

Pověsil jsem je zpět na zeď a v duchu jsem si pomyslel, že si ze mě děti majitele možná v noci udělaly legraci, a zapomněl jsem na to. Během následujících dvou týdnů se ale to samé opakovalo. Tehdy jsem si pomyslel, že přece tu samou legraci si ze mě nikdo nebude dělat každou noc. Zeptal jsem se tedy Billa, jestli to samé pozoroval o víkendech, a jeho odpověď byla že ano. Jako celoživotní katolík jsem pojal podezření, že možná nějaká duše v očistci tak prosí o pomoc. Ale pak jsem si řekl, že nějaký spor této „trpící duše" s Bohem je mezi nimi dvěma a mně se to netýká. K mému úžasu však to samé pokračovalo celé dva roky. Bill to vše odmítal a tvrdil, že je to vítr, který kříže sfukuje ze zdi. To jsem považoval za velmi nepravděpodobné, protože v obchodě se suvenýry nebyla žádná okna. Pak Bill svůj názor změnil a tvrdil, že každou noc naráží vítr na vnější zeď obchodu a těchto šest křížů shazuje. Také toto jsem odmítl jako velice nepravděpodobné.

Teologie a science fiction mě vždy bavily stejnou mírou, jako dvě strany jedné mince. V té době jsem rád sledoval televizní seriál s názvem *The Ghost Whisperer*. Popisoval život Melindy Gordonové (Jennifer Love Hewitt), která měla schopnost komunikovat s duchy a pomáhat jim přejít z jedné roviny do další. Jedna konkrétní epizoda se mě tak dotkla, že jsem se rozhodl podniknout něco, co by oné „trpící duši" pomohlo. Následujícího rána, v roce 2005, jsem tedy po vstupu do obchodu se suvenýry na tohoto ducha poprvé nahlas promluvil. Zeptal jsem se: „Pokud žádáš, aby za tebe byla sloužena mše svatá, zanech, prosím, na podlaze jeden křížek." Vrátil jsem na stěnu všech šest křížků, jako jsem to posledních pár let dělal každé ráno, a šel jsem rozsvítit světlo v loretánské kapli. O pět minut později jsem se vrátil do obchodu se suvenýry. K mému překvapení ležel na podlaze uprostřed obchodu se suvenýry jen jeden kříž. To už jsem věděl, co mám udělat. Během oběda jsem zašel přes ulici do katedrály svatého Františka a vyžádal si mši svatou za „Duši v loretánské kapli". Dostal jsem potvrzení a kondolenční list. To je zde v katolické církvi běžné. Takové kondolenční listy se obvykle rozdávají truchlícím rodinám. Když jsem pak ten večer zavíral obchod se suvenýry, nahlas jsem řekl: „Dodržel jsem svůj slib a nechal jsem za vás sloužit mši svatou" a položil jsem kondolenční list na podlahu tam, kde ležel ráno ten jeden kříž. Záhadná událost s šesti kříži se pak už nikdy neopakovala. Jsem přesvědčen, že tato „trpící duše" přešla z této roviny do nebe. Jak jistě chápete, zmínil jsem se potom mnoha lidem, že „až přejdu z tohoto života do věčného, budu se muset této duši omluvit za to, že jsem čekal celé dva roky, než jsem jí pomohl".

Loretánská kaple je dodnes proslulá neobvyklými jevy, které se tam dějí. Například se mi svěřila jedna svatební fotografka, že v loretánské kapli musela na každé svatbě pořídit třikrát více snímků než kdekoli jinde. Důvodem bylo podle ní, že se na mnoha fotografiích objevovaly plovoucí koule nebo nevysvětlitelné paprsky světla. Jeden host mi ukázal fotografii, jak stojí na zázračném schodišti. Na fotografii byl vidět paprsek světla, který bezdůvodně vycházel z prostředku schodiště. Když to bylo ještě povoleno, nechala se jedna matka s dcerou vyfotografovat na schodišti. K matčině překvapení byla její vlastní tvář zakryta nevysvětlitelnou tváří připomínající ducha. Dokonce i současné záběry naší 24 hodinové bezpečnostní kamery ukazují nevysvětlitelné světelné koule, jež se míhají nahoru a dolů od dvou do tří hodin ráno.

Mnoho návštěvníků z celého světa se zmínilo, že měli v kapli příjemné pozitivní pocity. Někteří tvrdili, že cítili růže nebo kadidlo. U jiných vyvolala návštěva k slzy radosti. To vše jsou zajisté známky jedinečnosti a mystiky loretánské kaple s legendárním zázračným schodištěm, o kterém jsou mnozí přesvědčeni, že je postavil sám svatý Josef, pěstoun Pána Ježíše.

Podle vyprávění Richarda Lindsley, OCDS
Redigoval Daniel Cannella a
přeložil David Tománek z Michiganu

Nemocný Lister

Kousek cesty před Yako odbočujeme z celkem slušné asfaltky doprava na Arbole. Jedeme za starým známým. Je to coutumier responsable, v tradiční hierarchii kmene Mossi v podstatě náčelník. Má na starosti několik vesniček a v každé má alespoň jednu ženu. Je neděle, doufám, že bude doma. Cesta je téměř neznatelná, vlastně žádná, mezi trsy trnitých křovin v kamenité polopouští. Jen tu a tam jsou ostrůvky zeleně a u nich chatrč domorodců. Jedu podle světových stran, pomocí kompasu. Za deště tudy neprojde snad ani osel.

Vzpomněl jsem si na starého známého coutumiera. Vládl několika vesnicím v okolí Yaka. Zlato se v té oblasti rýžovalo už před léty, domorodným způsobem. Říkají tomu „orpajáž". Během dolování narazili tenkrát domorodní těžaři na spodní vodu, asi v 25 metrech. To byla velká pohroma. Vodu z takové hloubky, nelze vytahovat kbelíkem na provaze.

Boubacar, můj černý bratr z kmene Bobo, přivedl tenkrát coutimiera ke mně do dílny. Coutimier se na něho už před tím obrátil s prosbou o pomoc. Oba byli hluboce věřící muslimové, modlí se k Aláhovi pětkrát denně. Boubacar mu už dříve nějakou pomoc slíbil. Přede mnou znovu vyslechl soužení coutimiera, pokýval na souhlas hlavou a obrátil se na mě: „Franku, kdo může pomoci, ten musí." Prý to řekl kdysi prorok. Tím mi jemně naznačil, že pomoci musím já. Řešení nebylo složité.

Přivezl jsem coutimierovi při další cestě z Německa ponorné kalové čerpadlo, něco hadic a malou elektro-centrálu s kabelem. S pomocí čerpadla se místním podařilo vodu trvale odčerpávat a z ložiska úspěšně vytěžit několik set kilogramů zlata. Celý kraj zbohatl. Investice se jim vyplatila a mě také.

To čerpadlo mi potom vyvážili, jako na Klondajku v dobách zlaté horečky, zlatými nugety. A bylo dost těžké. Vážilo kolem 12 kg. Byl to pro mě dobrý obchod. Část zlata jsem si dosud uchoval pro štěstí.

Coutumier si pro sebe pořídil nové auto, tedy mírně ojetý Peugeot 504. K tomu mu přibylo jaksi náhodou také několik žen. Pro svěřené vesnice zakoupil několik naftových motorů, jednoduché jednoválce „Lister" Made in India, pro pohon malých mlýnů na kukuřici a sorgho. To místním ženám ušetřilo mnoho dřiny. Vytěžené zlato tedy opravdu neprojedli a nepropili.

Po roce 1990 jsem se dozvěděl, že vláda Burkiny Faso povolila těžbu zlata i pro cizí společnosti. Zlato jsem chtěl v Africe těžit už před mnoha lety. Nyní tedy to půjde. Nastala všeobecná honba za zlatonosnými klajmy. Tak nějak jsem si vzpomněl na starého známého coutumiera. Snad poradí. Teď jej tedy jedeme po létech navštívit. Už to je jen kousek cesty. Poznávám tu vesnici. Jen přibyla bouda krytá vlnitým plechem na kamenité pláni. Slunce do ní pere ze všech stran. Je to nová místní škola postavená kanadskou misií. Pod tím plechem musí být školákům asi velké vedro.

Radostné přivítání: „Sa va, sa va." Následuje všeobecné třepání rukou. Vyptávám se na zdraví dětí. To je zdvořilost, to se musí.

Sedíme na místě vesnického shromáždění. Jinak je to chatrč se slaměnou střechou a zdmi z rohoží. Přinesli nám, jako váženým hostům, proutěná křesla; starší radní z vesnice mlčky sedí na kládách. Přinesli kolu, teplé pivo a láhev whisky.

Boubacar je abstinent, pravověrný muslim. Já si beru teplé pivo. Whisky v tomto vedru to je jako kladivo na čarodějnice. Coutimier pije whisky bez zábran. Sem tam nabídne skleničku také přísedícím.

Ženy začaly připravovat jídlo. Povídáme si jak šel život za ty roky co jsme se neviděli, jak je to se zlatem. Takový ten obřadný africký rozhovor - palawer. Po čase zastup žen přinesl lavory plné vařené rýže, pečené ryby na ohni a vodu na mytí prstů. Jí se rukama. Zapomněl jsem si lžíci, tak se zapojuji také, jak říkám „opičím příborem". Všichni si myjí prsty v jediném plecháči. Potom je olíznou a znovu berou jídlo. Tak to jde dokola až je voda v plecháči šedivá…

Ženské se na nás usmívají, něco štěbetají, ale je to v jazyce Mossi, nic jim nerozumím. Boubacar je na tom stejně a tak jen kýváme hlavou: „merci, merci." S hrdostí mi šéf říká, ten jediný trochu láme Francouzky, že už má 25 žen. No nezávidím mu. Zase tak pěkné nejsou.

Při jídle platí přísná hierarchie. Nejdřív jíme my s coutumierem a pak podle ranku hodností ti ostatní vesničtí radní. Já v Africe maso nejím, Boubacar se také držel zpátky, tak se dostalo skoro na všechny. Rozhovor ztichl, všichni se mlčky krmí.

V tom klidu bylo celou dobu slyšet tlumené bubnování z jedné chýše opodál. Střechou, k obloze bez mráčku, stoupal proužek kouře.

„Co to tam máte?" ptám se v pauze, když jsme dojedli první chod a čekali na další mísy. „Ale Lister je nemocný" odpovídá coutimier. Ze zájmu se ptám dále: „Co tomu Listerovi chybí?" Chci nabídnout pomoc. Lidé v Africe nejsou vůbec chemizovaní, léky na ně rychle zabírají. Mám sebou Aspirin Bayer, ten se tu cení. Není to žádný indický placebo. Dále

Recochin proti malárii a širokospektrální antibiotikum Tetracyklin. Ten zabírá proti záškrtu i angíně. Obě nemoci jsou tu smrtelné. „Il ne marche pas (nechodí)" pokračuje coutimier. „Palu (malárie)?" ptám se s účastí v hlase dál. „No mesje Frank, motor nefunguje. Už jsme tu měli dva kouzelníky, žádný neuspěl. Teď jsme povolali mocného čaroděje, ten už musí Lister vykurýrovat. Teď ho silně nakouří, pak bude zaříkávat. Čaroděj je zdaleka, zná mocné kouzlo!"

Zatínám zuby, abych se nesmál. Jsem to ale tupec, že mi to hned nedošlo. Boubacar se taky dívá upřeně do země. Musíme zachovat dekorum za každou cenu. Ve Ouagadougou máme strojírnu. Brousíme tam klikové hřídele, opravujeme vstřikovací čerpadla, provádíme výbrusy bloků motorů pro nákladní auta. Tyhle indické naftové jednoválce jsou tak jednoduché, že je u nás opravují učedníci.

Po chvíli Boubacar, chápavě prohodí: „Šéfe až dojíme, půjdeme se tam na ten motor podívat. Frank zná mocné kouzlo. Pamatuješ na tu vodu v dole?" Coutimier přikývl.

V chýši bylo načouděno, dýchat se skoro nedalo. A k tomu ten randál. Dva čarodějovi pomocníci bubnovali jako o závod. Sám čaroděj podupával a máchal celý upocený ocasem z pakoně kolem zaprášeného motoru. Zřejmě dostali berana jako zálohu, chtěli si mzdu zasloužit.

Boubacar teď už zase vážnost sama, s rukou na srdci: „Šéfe motor je vážně nemocný, je to zlé očarování. To je vidět na první pohled. Jestli čaroděj do večera motor nevykouří, přivez ho zítra ráno do Ougadougou k nám. Je to jen 80 km. Frankovo Gri-Gri je tam silnější."

V pondělí ráno už v 9 hodin zastavil bílý Peugeot 504 před dílnou. Dva výrostci vyložili motor a několik slepic jako závdavek na mocné kouzlo. Mechanici v dílně hned zavětřili, budou mít manžáro - občd.

Pozdravili jsme se s vážnou tváří jako na funusu. Po výměně zdvořilostí jsem poslal coutumiera rychle pryč: „ Musím být sám, abych se mohl začít soustředit. Kouzlit budu zvečera, to je pak moje Gri-Gri nejmocnější. Vrať se domů a přijeď zítra po ránu!" To pro jistotu, aby mi neokoukal kouzlo.

U motoru jsme trochu přebrousili válec, dali nové kroužky, vyměnili filtr a palivové čerpadlo. Znatelně vaklal setrvačník. Stačilo jen dorazit klínek kladivem a motor byl „vykouřen". Běžel jako švýcarské hodinky. Ze staré známosti jsme ho ještě omyli a přetřeli barvou. Jak říkám podle prastaré zásady: „Věci spravené, barvou natřené, vypadají jako nové".

V úterý ráno coutumier v Grand-Bubu (slavnostní roucho až k zemi) s dvěma ženami, také ve svátečním a několika syny už vyčkával před dílnou. Ani se netroufal zeptat jak kouzlo dopadlo. Byl celý šedivý strachem.

Černoši strachem nezblednou, zešediví. Tři kouzelníci už neuspěli. A ten poslední, zdaleka, byl opravdu mocný. Motor neuzdravil a předpovědi o mém Gri-Gri měl také veskrze negativní, jak mi později coutumier vyjevil. Stal jsem se asi pro ty kouzelnické chlapíky nekalou konkurencí a tak mě už napřed pomlouvali.

Pozval jsem coutumiera na chlazené pivo „Sobobra" a jeho doprovod, tedy jen ženy a syny na chladnou kolu. S vážnou tváří jsem zdlouhavě pohovořil o mocném kouzlu, které motor očarovalo. O tom jak se zlý duch motoru úporně bránil. Nakonec jsem se coutumierovi upřeně podíval do očí a dokončil proslov: „Povedlo se. Pojď se podívat!"

Motor tam stál uprostřed dílny, nablýskaný. Vypadal jako nový. Mechanik Albert, 110 kilový drobeček, vzal za úplného ticha za setrvačník a heuréka! Lister pravidelně blafal. Všichni hosté chvíli koukali v němém úžasu s otevřenou pusou. Pak si coutumieur klekl, ruce nad hlavou a začal obdivně hýkat. Kývnu na Alberta, ať motor zastaví. Pomáhám

„Nemocný" Lister

coutumierovi vstát. Je to na chudáka silný zážitek. „Neotálej! Nalož motor a vrať se domů. Moje Gri-Gri by mohlo přestat působit. Účet vyrovnáme později. Alláh s tebou."

Albert vzal rudl, aby naložil motor do auta. V kufru auta čekali dva kohouti pro Boubacara a veliký beran. Toho odvedl Albert hned za dílnu. Tam našli něco čím ho klepli a za moment už berana porcovali do kotle. Osazenstvo dílny připravovalo hostinu.

Já dopadl hůř. Dostal jsem ty dvě ženy. Žádné krasavice to nebyly. Odmítnout jsem je nemohl. Nepřijmout dar, to by byla urážka. Prý ale umějí vařit. Poslal jsem je tedy ke kotli, kde se vařil beran.

Albertovi jsem dal nějaké franky CEFA, aby koupil rýži, něco koření a k tomu basu piva. To aby bylo toho berana čím zapít. „Co s těma ženskejma Alberte. Poraď! Seš taky z kmene Mossi. Máte to divné zvyky dávat ženské darem. Nechceš si je vzít domů?"

„No patron Frank, on jich má hodně, ty žádnou. Ty velký patron a žádná žena. To ne dobrý. Když je nechtít, ty muset mu dát ještě větší dar a ty ženské k tomu přihodit. Jinak si je muset nechat! A já už stejně dvě ženy mám. Víc bych jich neuživil. Tyhle dvě jsou hubené, budou hodně jíst."

Krasavice se na mě po očku culily. Těšily se asi na lepší časy a hlavně na plný žaludek. Bylo mi z té situace ouvej. Urazit jsem nechtěl, přece jen bylo u Arbole naleziště zlata, ale ty ženské tady nepotřebuju.

„Alberte, co je to ještě větší dar, než dvě ženské?" snažím se zorientovat. „Dvě flašky whisky Johnie Wolker, patron, by byl vhodný prezent," mínil po chvíli uvažování. „A jednu pro mě za dobrou radu", dodal se širokým úsměvem.

Koupil jsem ještě v magazínu u Osmana po pytli rýže pro ty dvě černé krasavice, aby nepřišly zkrátka. Whisky Johnie Wolker mi opatřil náš šofér, bývalý (a zdá se, že i současný) náčelník banditů z oblasti Gao v Mali.

„Vyléčený" Lister - Věci spravené, barvou natřené, vypadají jako nové.

Ve středu ráno jsme vyrazili směr Arbole. V kufru auta dva pytle rýže, na zadních sedadlech spaly černé krasavice. Měli za sebou náročnou noc. Piva se vypilo hodně. Beran byl veliký, jedlo se dlouho…

Boubacar řídil a já opatroval láhve s whisky. Tamtamy už sdělily do Arbole, že jedeme. Coutumier nás očekával ve slavnostním Grand-Bubu. Pod přístřeškem blafal „Lister", kolem posedávaly ženské s ošatkami zrní a plechovkami na mouku. Čekaly, až na ně přijde řada ke mletí. Něco na nás pokřikovaly a smály se.

Coutumier převzal whisky do vlastních rukou s velkou vážností. Jen letmým pohledem zavadil o dva pytle rýže vedle auta. O těch černých krasavicích se nemluvilo. Ty se vmísily do davu kolem „Listra". Připadlo mi netaktické požadovat v dané chvíli ještě peníze za opravu motoru. Tak se stalo, že byl můj dárek kompletně přijat.

Vhodně zvoleným darováním získal coutumier, v konečném účtování, opravu motoru zdarma. K tomu nádavkem dvě láhve whisky a dva pytle rýže. Chercher la famme. Obchod po africku.

Zlato Afriky
Frank Nekovář

MLADÝM

Chraňte se křesťanů, kteří vystupují strnule

Za zdáním dobrého křesťana, který se neustále snaží vyvolat dobrý dojem a maskuje si duši, mohou vězet velké problémy.

Škrobení a ztuhlí

Nějaký farizeus pozval Ježíše k jídlu (Lk 11,37-41). Ten zasedl ale ke stolu, aniž by vykonal předepsaný očistný rituál. Hostitel se nad tím pohoršil a Ježíš na to velmi tvrdě reagoval.

Farizeové byli totiž vzorem formality, scházel jim ale život. Byli takříkajíc škrobení, ztuhlí. A Ježíš znal jejich duši. Jeho hostitel se pohoršil, protože farizeje pobuřovalo to, co Ježíš dělal, že odpouštěl hříchy a uzdravoval v sobotu. Prohlašovali: „Jaký skandál! To nemůže být Bůh, protože něco takového se nesmí dělat!“ Nezáleželo jim ale na lidech, nýbrž na Zákonech, předpisech a rubrikách, kterých se drželi a které jim dávaly pocit jistoty víry.

Ježíš, který je svobodný, přijal farizeovo pozvání a přišel k němu na oběd. Hostiteli, který se pohoršil nad jeho chováním, vymykajícím se pravidlům, Ježíš říká: „Vy farizeové vnějšek číše a talíře očišťujete, ale vaše nitro je plné loupežc a špatnosti“.

Vnější zdání a vnitřní realita

Ježíš mluvil jasně, nebyl pokrytec. A tímto jasným jazykem se farizeje zeptal: „Proč se díváte na zevnějšek? Raději pohlédněte dovnitř!“ Jindy zase farizeům řekl, že se podobají obílenýmhrobům, což zrovna nezní lichotivě. Zevně krásní, naprosto dokonalí...avšak uvnitř zahnívající, plní loupeže a špatnosti. Ježíš rozlišoval vnější zdání od vnitřní reality. Tito pánové jsou mistry převleků, stále bezvadní, ale co je uvnitř?

Jsou i další pasáže evangelia, ve kterých Ježíš odsuzuje farizeje, například podobenství o milosrdném Samaritánovi, anebo řeč o okázalých postech a almužnách. Ježíš tyto lidi hodnotí jediným slovem: pokrytci. Jsou to lidé s lačnou duší, kteří dokáží zaplatit za očernění tak, jak se to dělá také dnes. Totéž se děje v současnosti – platí se za špatné zprávy, které by někoho pošpinily. Jedním slovem byli farizeové a učitelé Zákona rigidní lidé, odmítající změnu. Za rigiditou se ovšem pokaždé skrývají problémy, vážné problémy. Za zdáním dobrého křesťana, který se neustále snaží vyvolat dobrý dojem a maskuje si duši, mohou vězet velké problémy. Není tam Ježíš, nýbrž duch světa.

Chraňte se křesťanů, kteří vystupují „dokonale“ a strnule

Ježíš farizeje označuje za pošetilce a radí jim, aby otevřeli duši lásce, a dali tak vejít milosti. Spása je totiž bezplatný Boží dar. Nikdo nespasí sám sebe, opravdu nikdo. Nikdo nespasí sám sebe ani pomocí úkonů, které zachovávali tito lidé. Dávejte si pozor na rigidní lidi. Chraňte se křesťanů – ať již laiků, kněží či biskupů – kteří vystupují „dokonale“ a strnule. Střezte se jich. Není tam Boží duch. Schází tam duch svobody.

A zkoumejme sami sebe, protože by nás to mělo přivést k zamyšlení nad vlastním životem.

Řídím se pouze vnějším dojmem?
Nenechám proměňovat své srdce?
Neotevírám srdce modlitbě,
svobodě modlitby,
pomoci druhým a skutků lásky
vůči druhým lidem?

Zpracováno podle kázání papeže Františka 16.10.2018
Převzato z: www.vira.cz

Legendární sluneční kámen vikingských mořeplavců

Není pochyb o tom, že Vikingové byli zdatnými mořeplavci. Téměř 500 roků před Kryštofem Kolumbem se jim podařilo přeplout Atlantik a objevit Ameriku, a to bez pomocí magnetického kompasu. Jak se tehdy orientovali jenom podle slunce a hvězd, když je nebe na severu neustále zatažené? Vikingské ságy nám říkají, že jim cestu ukazoval jakýsi magický sluneční kámen.

Tak například v legendě o Sigurdovi chtěl král Olaf určit polohu slunce přesto, že zrovna hustě sněžilo. Povolal si proto Sigurda, a ten mu ukázal směr, kde se slunce na obloze skrývá. Král pak vzal do svých rukou sluneční kámen a držel ho směrem vzhůru. Paprsek světla vycházející z kamene ukázal tentýž směr, jaký králi určil Sigurd. Tak praví vikingská legenda.

Vikingové byli zdatnými mořeplavci

Vědci tradičně považovali severské ságy za legendy a pohádky. Slunečním kamenem se původně ani nechtěli zabývat. Dánský archeolog Thorkild Ramskou nicméně už v 60. letech minulého století přišel s myšlenkou, že slunečním kamenem mohl být krystal dvojlomného islandského vápence. Jedná se o čistý kalcit s chemickým vzorcem $CaCO_3$, který má zajímavé optické vlastnosti. Je sice průsvitný, ale přirozené (nepolarizované) světlo jím prochází dvěma způsoby. Obraz zdroje světla za ním je možné vidět buď normálně nebo dvojitě. To podle natočení optické osy krystalu.

Dopadá-li paprsek přirozeného (nepolarizovaného) světla na anizotropní krystal čistého kalcitu ve směru optické osy, prochází jím, aniž by došlo k rozdělení paprsku. Dopadá-li však pod úhlem větším než nulovým, láme se do dvou různě lineárně polarizovaných světelných paprsků. Dochází k tzv. dvojlomu světelného paprsku. Obraz slunečního kotouče při dvojlomu vidíme na opačné straně krystalu dvojitě. Teprve když krystal natočíme tak, aby optická osa krystalu směřovala přímo ke zdroji světla (ke slunci), vidíme tento zdroj

Čistý kalcit je možné zakoupit také pod názvem „kalcit optický"

jako jeden objekt. A protože sluneční světlo prostupuje i skrze mraky, metoda funguje i v případě, že je obloha zatažená.

Bylo to teprve v novém miléniu, kdy francouzský fyzik Guy Ropars tuto teorii ověřil experimentem. Pro svůj pokus si vybral ošklivý, zamračený den. Od rána do večera natáčel kousek dvojlomného islandského vápence k obzoru. Výsledek jeho práce byl ohromující. Vikingové mohli, podle Guy Roparse, polohu slunce s využitím čistého kalcitu určovat s přesností, která neměla chybu větší než 1 %.

Fyzikální teorie je sice logická a pochopitelná, ale odborníci stále nevěřili, že by Vikingové fyzikální princip dvojlomu světelného paprsku mohli objevit. Až donedávna se nenašel žádný archeologický důkaz, který by tvrzení dánského vědce potvrdil. Objevené a zkoumané vraky vikingských lodí žádný krystal neskrývaly. A přece!

V době, kdy Číňané už používali magnetický kompas, Vikingové dobývali nové světy pomocí „magického sklíčka". Jejich metoda se nicméně natolik osvědčila, že ji převzaly i další evropské kultury. A používaly ji i poté, co si osvojili používání magnetického kompasu. Svědčí o tom nález ve vraku britské lodi, která se potopila v Lamanšském průlivu roku 1592. Mezi hrstkou navigačních pomůcek našli potápěči také poloprůsvitný krystal dvojlomného islandského vápence velikosti krabičky od cigaret. Pokud bychom nevěděli o teorii Thorkilda Ramskoua a Guy Roparse, nález krystalu by nedával žádný smysl. Díky zmíněným dvěma vědcům všechno do sebe skvěle zapadá.

Vědci mají konečně hmatatelný důkaz o tom, že sluneční kámen existoval a že to byl čistý kalcit. Co na tom, že byl nalezen ve vraku britské lodi Jejího Veličenstva. Pokud sluneční kámen používali v 16. století Britové, proč by ho nemohli objevit a používat už Vikingové? Všechno nasvědčuje tomu, že záhada slunečního kamene byla úspěšně vyřešena.

S využitím práce Nataši Slánské
připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Český právník Vám opět radí (2)

Vlastním v České republice nemovitosti. V katastru nemovitostí je u mé osoby ale zapsaná adresa mého bydliště na obecním úřadu..Jak mám v této věci postupovat?

Mít v katastru nemovitostí uvedenou adresu, na které se reálně zdržujete, je nesmírně důležité hlavně pro Vás. Z důvodu, že katastr nemovitostí informuje vlastníky nemovitostí o všech probíhajících řízeních, která se týkají jejich nemovitostí, zejména pak o převodu vlastnického práva k nemovitosti. Ze zákona musí katastr vyznačit při nakládání s nemovitostí tzv. plombu, která musí být vyznačena po dobu 20 dnů od odeslání informace o vyznačení plomby. Během této doby informuje katastr vlastníky o probíhajícím řízení. Účelem zaslání informace o probíhajícím řízení je zamezení nakládání s nemovitosti bez vědomí vlastníka. Tak, aby někdo například neomezil či nepřevedl Vaše vlastnické právo. Bohužel, v současné době se můžete tuto skutečnost dovědět velmi pozdě a nemovitost již může být zcizena.

Bohužel, osoby, jenž nemají v České republice trvalé bydliště, jsou automaticky hlášeny na úřad svého posledního bydliště v České republice a ani se nedozví, že tato skutečnost nastala. V tomto případě doporučuji se spojit s příslušným úřadem, kde Vás evidují a požádat o odhlášení trvalého pobytu v České republice. Následně již bude v centrální evidenci vedena Vaše zahraniční adresa, která se objeví i v katastru nemovitostí.

Vlastním v České republice nemovitosti. V nedávné době jsem se v zahraničí vdala a změnila jsem tak jméno. Jak o tom mohu vyrozumět katastr nemovitostí v České republice, aby změnu zaznamenal?

Pokud jste občankou České republiky doporučuji nejprve registrovat Váš oddací list ve zvláštní matrice v České republice. Originální oddací list by měl být opatřen úředním překladem do českého jazyka a také tzv. Apostilou ve státě, kde byl tento doklad vystaven, u států, které jsou členem Haagské úmluvy o Apostile (USA jsou součástí této úmluvy). Pokud by nebyl dokument ze států Haagské úmluvy, dokument by musel být superlegalizován. To se týká například osob, které byly oddány v Kanadě. Jistě Vám v této věci poradí na konzulátu České republiky či velvyslanectví. Každopádně, pokud žijete v zahraničí, bylo by dobré pověřit osobu znalé dané problematiky v České republice. Komunikovat na dálku s úřady je vždy časově náročnější.

K žádosti o registraci nového jména v katastru již nebudete muset činit žádné kroky, neboť v centrální evidenci bude již Vaše nové jméno zaneseno a dle Vašeho rodného čísla, které je Váš identifikátor, bude tato změna automaticky zanesena.

Přišel mi dopis od společnosti ČEZ, že chce zřídit věcné břemeno na mém pozemku kvůli rozvodům energie. Je to běžné? Musím s tím souhlasit?

Provozovatel přenosové soustavy, má v souladu s zákonem právo k věcným břemenům vedení energetických sítí. Je na to energetický zákon, tj. Zákon č. 458/2000 Sb. v platném znění a zde je právo na zřízení věcného břemene: *§ 23, odst. 3 e) Provozovatel distribuční soustavy má právo v souladu se zvláštním právním předpisem 4 d) zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení.*

Za to však náleží osobě, která je tímto krokem omezena, náhrada. Většinou se jedná spíše o symbolickou náhradu. Doporučuji proto vstoupit do aktivního jednání s distributorem a hledat variantu, která bude schůdná pro Vás jako vlastníka a distributora. Tak, abyste se vyhnuli možnému omezení vlastnického práva či vyvlastnění ve veřejném zájmu. I zde doporučuji se obrátit na odborníka znalého problematiky.

Mám v České republice pozemek, na němž stojí stavba, která je ve vlastnictví jiné osoby. Chci tento pozemek prodat, nicméně vlastník stavby mi nabízí velmi malou částku. Jak se tomu mohu bránit, jak mohu postupovat?

Tento dotaz nelze jednoznačně zodpovědět. Je třeba v takovém případě rozpoznat, zda se jedná o stavbu oprávněnou, neoprávněnou či dokonce černou. Dříve neplatila zásada, že stavba je součástí pozemku, a proto bylo možné převádět zvlášť pozemek a zvlášť stavbu. Tak tomu dnes není. Občanský zákoník poté stanovuje pravidla vypořádání takových staveb a je možné se domáhat rozhodnutí u soudu.

Osobně doporučuji si nejprve odborníkem posoudit majetkoprávní vztahy mezi stavbou a Vašim pozemkem. Následně, po zjištění skutečných majetkoprávních vztahů, doporučuji ocenit nemovitost, která se na Vašem pozemku nachází. Tak, aby bylo možno stanovit reálnou tržní cenu.

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420221719041,
Fax. +420221719059
Mob. +420602205400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

The Remnant

The oldest traditional Catholic newspaper in the world is The Remnant, founded in 1967 by Walter Matt, who for more than thirty years was an editor of The Wanderer but left that paper in 1967 to found The Remnant. The history of The Remnant starts in 1867, with the Matt Family who, as devout Catholics, separated in the late 1960's due to the teachings of Vatican II, and epitomized what Jesus foretold in Luke 12:53.

The year was 1867, when a publication called Der Wanderer was founded by necessity by two Benedictine monks in St Paul, Minnesota. With political revolutions brewing in Germany in the late 1840s, and the ills of the Masonic based "enlightenment" spreading and influencing German Catholics in the United States and abroad, these two monks sought to make-well those succumbing to the atrocious movement that eventually served to give rise to Hitler in Germany. After two years of editing Der Wanderer, the monks brought in a professional editor so that they could return to their priestly duties. The editor's name was Hugo Klapproth.

Hugo Klapproth was born on August 29, 1848 in Germany. He had emigrated from Germany to Kentucky and later Wisconsin where he edited a Lutheran newspaper named Germania. Klapproth was a practicing Lutheran. During this time, a priest named Johannes Janssen had written of the history of the Reformation and its horrendous effects on the Church in Germany. His work exposed Martin Luther as a heretic and apostate priest. These accusations in regards to Luther naturally led to the Lutheran establishment to want to quickly disprove the accusations against Luther. Hugo Klapproth was chosen by the Lutheran establishment as the most qualified to rebuke Janssen's writings against Luther. Hugo Klapproth set out to disprove the attacks against Luther, however, through his diligent studies, he realized that Father Janssen was correct in his findings against Luther and that the Lutheran Church was an offense to Christ's true Church. Klapproth resigned from his task to counter the findings of Janssen as well as announcing that he and his entire family were converting to Catholicism!

After a few successful years editing Der Wanderer resulting in the newspaper's quick growth, Klapproth sought an assistant. A young up and coming straight shooting reporter by the name of Joseph Matt was chosen for the job. Joseph Matt was a strong Catholic well suited for the position that Klapproth needed to fill. In 1897, Joseph Matt traveled to St. Paul Minnesota and began his life-long service to the Catholic Press Apostolate.

During his years of editing, Joseph Matt, who spoke six languages fluently, covered world news and became quite well-known. During the Great Depression, World War II and the Vietnam era, Joseph Matt led the way of Catholic journalists and proved to be an excellent source of historical record. Matt exposed the dangers of Hitler and National Socialism in Germany and was so tough on the subject that by the late 1930s Der Wanderer became one of the first publications outside Germany to be forbidden in the Hitler Reich. Der Wanderer had such a strong impact on society that its translation was subjected to a State Department screening before it was allowed to be mailed out. In 1926, in recognition of Joseph Matt's great contribution to the Church, Pope Pius XI made him a Knight of St. Gregory. In one of his final editorials (1964) in The Wanderer, Joseph Matt announced that his youngest son, Walter Matt, would succeed him as editor of The Wanderer. Joseph Matt died in 1966.

In 1965 the Second Vatican Council ended and thus began to spread division throughout the world and also in the devout Catholic Matt Family. Walter Matt, a Traditionalist, viewed the Council and the New Mass as something that would be destructive for the Church and so he left The Wanderer in 1967 and founded the Traditional Catholic newspaper, The Remnant. The dispute with his brother, Alphonse Matt who took over The Wanderer after Walter left, was based on the radical changes brought on by Vatican II, changes which set brother against brother, parent against child, just as Jesus said it would in Luke 12:53.

Walter Matt continued to be a strong advocate for the Traditional Mass of the centuries. In 1976, Walter Matt received a letter from Archbishop Lefebvre, who was making headlines throughout the world for staying with the Traditional Mass and thus, by definition, against the Council and the New Mass. The archbishop requested a public meeting with The Remnant's team in St. Paul, Minnesota. Walter Matt supported Archbishop Lefebvre when it was highly unpopular to do so. Soon, with the efforts of other traditionalist magazines, priestly fraternities, publishers, and individuals, the worldwide traditional Catholic movement gained momentum, and Traditionalists like Walter Matt were gaining in popularity refusing to allow the mass of over a thousand years to be erased. The Remnant constantly moved forward in the fight for the restoration of the old Tridentine Latin Mass and in 1984 and then again in 1988, Pope John Paul II partially restored the Latin Mass throughout the world. Walter Matt also continued to plead with Archbishop John R. Roach of the St. Paul/Minneapolis Archdiocese, and as a result, St. Paul was one of the first dioceses in the world to restore the old Mass on a permanent basis in 1984.

After about 60 years of Traditional Catholic journalism, Walter Matt died peacefully on April 21, 2002. He died after receiving Extreme Unction from a traditionalist priest. At the moment of his last breath, he was wearing his scapular, holding his rosary and the hand of his wife of almost 50 years: his nine children and 35 grandchildren were at his side. He was 87 years old.

Michael Matt, Walter's youngest son, is the current editor of The Remnant. After graduating from Christendom in 1990, he came back to St. Paul to work alongside the guidance of his father. Michael Matt continues the strong tradition of old school Catholicism and carries on the legacy of the Matt Family. Through the trials and tribulations, the separatism as foretold in God's word in Luke 12:53, I will always be indebted to the keepers of the Traditional faith when they were persecuted in His name yet held strong to His word. To Archbishop Lefebvre whom I love, to the Popes that refused to turn their backs completely on Traditionalism (Pope John Paul II and Pope Benedict the XVI) despite the dark forces pushing for modernization, and regular men like Joseph, Walter and Michael Matt who continued in the tradition of over a thousand years, my gratitude is immeasurable.

By Jana Krcek

MY LITTLE CATECHISM

100. Q: Can the priest talk about your sins with other people?
A: No. The priest must keep secret all sins confessed to him.
In the Bible: 2 Corinthians 5:18-19
In the Catechism: CCC, 1467

Going Deeper
If you are nervous about going to confession, it's OK. Being nervous is natural. Just know that the priest is there to help you. He will not think poorly of you because of your sins or tell anyone what they are. Instead, he will be happy that you went to confession. Remember, the priest is there to encourage you, extend God's love and mercy to you, and to help you grow in virtue.

101. Q: What is the purpose of penance?
A: After you have confessed your sins, the priest will propose penance for you to perform. The purpose of these acts of penance is to repair the harm caused by sin and to re-establish the habits of a disciple of Christ.
In the Bible: Luke 19:8; Acts 2:38
In the Catechism: CCC, 1459-1460

Going Deeper
Friendship is beautiful but it is also fragile. God gives us the sacrament of reconciliation to heal the pain caused by sin and to repair our friendship with him. When we do our penance we show God that we are truly sorry. Penance helps our souls get healthy again.

102. Q: How often should you go to confession?
A: You should go immediately if you are in a state of mortal sin; otherwise, it is recommended to go once a month because it is highly recommended to confess venial sins. Prior to confession you should carefully examine your conscience.
In the Bible: Acts 3:19; Luke 5:31-32; Jeremiah 31:19
In the Catechism: CCC, 1457,1458

Going Deeper
God loves healthy relationships, and forgiveness is essential to having healthy relationships. Regularly going to God in the sacrament of reconciliation and asking for forgiveness is a powerful way to have a fabulous relationship with God. Many of the saints went to reconciliation every month, some even more often. They knew that going to confession was the only way to be reconciled to God. They also knew that nothing brought them more joy than having a strong friendship with Jesus.

MŮJ MALÝ KATECHISMUS

100. Otázka: Může kněz mluvit o vašich hříších s jinými lidmi?
Odpověď: Ne. Kněz musí utajit všechny hříchy, které mu byly vyznány.
V Bibli: 2. Korintským 5:18-19
V katechismu: KKC, 1467

Hlouběji
Pokud jste nervózní, že půjdete ke zpovědi, je to v pořádku. Být nervózní je přirozené. Jen vězte, že kněz je zde, aby vám pomohl. Nebude o vás smýšlet špatně kvůli vašim hříchům, ani nikomu neřekne, jaké jsou. Místo toho bude rád, že jste šli ke zpovědi. Pamatujte, že kněz je zde, aby vás povzbudil, zprostředkoval vám Boží lásku a milosrdenství a pomohl vám růst ve ctnosti.

101. Otázka: Jaký je účel pokání?
Odpověď: Poté, co vyznáte své hříchy, kněz vám uloží pokání. Účelem těchto skutků pokání je napravit škody způsobené hříchem a obnovit ctnosti Kristova učedníka.
V Bibli: Lukáš 19:8; Skutky 2:38
V katechismu: KKC, 1459-1460

Hlouběji
Přátelství je krásné, ale také křehké. Bůh nám dává svátost smíření, abychom uzdravili bolest způsobenou hříchem a napravili naše přátelství s ním. Když činíme pokání, ukazujeme Bohu, že nás to opravdu mrzí. Pokání pomáhá našim duším znovu se uzdravit.

102. Otázka: Jak často byste měli chodit ke zpovědi?
Odpověď: Měli byste jít okamžitě, pokud jste ve stavu smrtelného hříchu; jinak se doporučuje chodit jednou za měsíc, protože se velmi doporučuje vyznat se i z všedních hříchů. Před zpovědí byste měli pečlivě zpytovat své svědomí.
V Bibli: Skutky 3:19; Lukáš 5:31-32; Jeremiáš 31:19
V katechismu: KKC, 1457,1458

Hlouběji
Bůh miluje zdravé vztahy a pro zdravé vztahy je nezbytné odpuštění. Pravidelné přicházení k Bohu ve svátosti smíření a prosba o odpuštění je mocným prostředkem, jak mít báječný vztah s Bohem. Mnozí ze světců chodili ke zpovědi každý měsíc, někteří i častěji. Věděli, že jít ke zpovědi je jediný způsob, jak se smířit s Bohem. Věděli také, že nic jim nepřináší větší radost než pevné přátelství s Ježíšem.

Podle: My Little Catechism – The Dynamic Catholic Institute, USA – 2018
Přeložily do českého jazyka děti z České sobotní školy kardinála Berana v České misii v Brookfieldu, IL.

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD. USA poštou 1.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Souboj o nevěstu

Obec Bukov se nachází na Moravě, v jihovýchodní části okresu Žďár nad Sázavou, v kraji Vysočina. Počet obyvatel v obci se pohybuje v rozmezí 170–180 obyvatel, v obci je 87 domů. Katastrální území obce zabírá plochu 532 hektarů, přičemž asi 2/3 této plochy tvoří orná půda a asi 1/3 lesy. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1285, kdy obec Bukov, která se tehdy nazývala Buková, a okolní panství vlastnil pan Demeter z Bukova. Ten pocházel z lomnického šlechtického rodu a měl ve znaku orlí křídlo. Bylo to jedno z nejhezčích heraldických znamení. Orlí křídlo bylo souměrně rozloženo tak, aby pokrývalo celý štít.

Erb pánů z Lomnice

Jihovýchodním směrem od obce Bukov, na hraně kopce svažujícího se k Bukovskému potoku, se dnes nachází zřícenina hradu Lísek. Tento hrad je někdy nazýván podle nedaleké obce Bukov. Hrad byl postaven v časech panování Přemysla Otakara II., který byl českým králem v letech 1253–1278. Majiteli hradu Lísek byli páni z Bukové neboli z Bukova. Hrad Lísek patří k nejstarším středověkým hradům na Moravě. Nese známky pozdně románského

Přibližná podoba hradu Lísek, dnes zvaného také Bukov

Kostel sv. Jakuba v Bukově

slohu. První zmínka o hradu pochází z roku 1285, kdy byl jeho vlastníkem výše zmíněný pan Demeter z Bukova. Hrad byl osídlen jen krátce. Již na počátku 14. století byl opuštěn. Brzy potom hrad zpustnul.

Na bukovském dvoře žil před 400 lety zeman Ulehla, který měl velmi pěknou a hodnou dceru. O její ruku se ucházeli dva mocní soupeři: pan Petr Čížovský z Čížova a Mitrova, majitel hradu Lísek, a jakýsi zpupný a zlý rytíř, jehož jméno později upadlo v zapomenutí. Oba soupeři se dohodli, že ruku zemanovy dcery dostane ten z nich, kdo na koni dojede dříve na určené místo u rybníka na návsi v obci Bukov. Srdce dívčino bylo nakloněno panu Petru Čížovskému. Rovněž zeman Ulehla si ho přál mít za svého zetě. Také všichni bukovští obyvatelé by byli rádi, kdyby zvítězil pan Petr. Jeho protivník jim nebyl sympatický. Byl to muž hrubý a surový, který svým poddaným často působil mnohá příkoří.

Ve stanovený den a hodinu vyjel pan Petr na koni ze vsi Horní Rozsíčky, cizí rytíř se rozjel na svém koni od osamělé hospody zvané Bukovská. Z obou těchto stanovišť je stejně daleko k rybníku, který se nachází ve vsi Bukov. Štěstí přálo panu Petru Čížovskému. Byl na místě dříve, Ulehlova dcera mu s jásotem běžela vstříc. Stejně jásavě dávali najevo svou radost i všichni shromáždění vesničané. To popudilo poraženého rytíře do té míry, že tasil meč a vrhl se na šťastnějšího soka. Ten mu směle vyjel s mečem v ruce vstříc jsa připraven k zápasu.

Jásot utichl, zemanova dcera se vrhla s nářkem do náruče svého otce. Všichni diváci trnuli obavou o život pana Petra. Zápas byl velmi tuhý. Rytíř divoce útočil, ale pan Čížovský jeho rány hbitě odrážel. Už oba krváceli z mnoha ran, ale nikdo toho nedbal. Šlo jim o život. Najednou po rytířově prudké ráně vypadl panu Petrovi meč z ruky a vzápětí ho nová rána srazila mrtvého k zemi.

Nešťastná dívka se s výkřikem vrhla na chladnoucí tělo Petra Čížovského a omdlela. Vesnické ženy k ní přiskočily a odnesly ji do zemanova dvorce, kde ji vzkřísily a ošetřily. Zatím se rytíř, krvácejíce z několika ran, pomalu vlekl z místa souboje. Kůň pod ním během zápasu padl. Nikdo však raněného nepolitoval, ani mu nepřispěchal na pomoc. Naopak. Rozhořčené bukovské ženy popadly sekery, motyky a cepy a hnaly se za ním. Na Výpustku ho dohonily a ubily k smrti.

Pamětní kámen v Bukově na místě, kde byl v roce 1608 zabit pan Petr Čížovský

Oba mrtví byli pochováni v kryptě bukovského kostela. Na památku smutného konce pana Petra Čížovského byl na místě souboje postaven mramorový kámen s vytesaným křížem, erbem a nápisem: „Léta Páně 1608, ve čtvrtek, na den svatých Filipa a Jakuba, byl na tomto místě zabit urozený pan Petr Čížovský z Čížova a Mitrova“. Také na místě skonu ubitého rytíře, na Výpustku, prý býval pamětní kámen. Dnes už tam není.

S využitím knihy Karla Kallába: Pověsti hradů moravských a slezských připravil Jiří Kachlík, Brno

Foto na zadní straně:
Zřícenina hradu Lísek - Bukov

